

DRUŽINSKI TEDNIK

»Če hočeš,« je pisal Epikur Idomeneju, »da Pitoklej obogati, ni treba pomnožiti njegove zaklade, temveč omejiti njegovo poželjenje.«

Lucius Eneus Seneca
(* 4. pr. Kr., † 65. po Kr.)

Leto IX.

Ljubljana, 1. maja 1937

Štev. 17.

Danes:

Radodarni „papa“
(Zrcalo naših dni)

Gl. stran 2

Slovenski javnosti!

V proslavo 140letnice Vodnikovih »Lublanskih Novic« in 30letnice organizacije slovenskih poklicnih novinarjev priredi ljubljanska sekcija Jugoslovanskega novinarskega združenja na jenskem ljubljanskem velesejmu

Jubilejno razstava slovenskega novinarstva.

Razstava je zelo na široko zasnovana in zavzame štiri velike velesejmske paviljone. Poda celoten pregled nastanka in razvoja slovenskega novinarstva od najstarejših časov pa do današnjih dni, hkratu pa pokaže poleg nekdanjih načinov razširjanja vesti tudi najnovejšo izume, ki se jih poslužuje sodobna časnikarska poročevalska služba. Da bo vse to prikazano čim bolj nazorno, bodo novinarji izdajali na razstavi poseben dnevnik, urejevan, stavljen, tiskan in razpošiljan pred očmi obiskovalcev. Popoln pogled v organizacijo časopisja bo nudila jubilejna razstava slovenskega novinarstva, poleg tega pa tudi pregledno pokaže vse ogromno delo, ki je združeno z nastankom, razvojem in napredkom slovenskega novinarstva, pri tem pa opozori tudi na koristi, ki jih je narod imel in jih vsi sloji še imajo od časopisja.

Razstava slovenskega novinarstva mora biti in tudi bo kulturni dogodek prve vrste!

Da pa razstava ta svoj visoki cilj doseže, prirede novinarji razstavo s sodelovanjem Društva tiskarjev v Sloveniji, zvezne organizacije Saveza grafičnih radnikov Jugoslavije v Ljubljani, ljubljanske podružnice Udruga grafičnih faktorjev Jugoslavije, časniških in časopisnih podjetij, ljubljanskega velesejma ter odličnih kulturnih in gospodarskih strokovnjakov.

Da bo res vse jenski ljubljanski velesejem v znamenju slovenskega novinarstva, je pa potrebno tudi

sodelovanje vse slovenske javnosti

ter se zato obračamo na njo s pozivom, naj pomaga pri iskanju in zbiranju razstavnega gradiva. Trdno smo prepričani, da ta naš poziv ne bo zaman, saj je doslej razstavnih odbor povsod pri Slovencih kamor koli se je obrnil, naletel na največjo pripravljenost za sodelovanje.

Zivo pa se zanimajo za razstavo slovenskega novinarstva tudi drugod po Jugoslaviji in celo v tujini. Več znanstvenikov svetovnega slovesa je od boru zagotovilo in deloma tudi že izkazuje svojo pomoč. Vzrok več, da tudi slovenska javnost stori svojo dolžnost!

Izreden dogodek letošnjega leta bo razstava slovenskega novinarstva in sodelovanjem vse slovenske javnosti mora biti tudi trajnega pomena za Slovence ter mogočen podnet za napredek slovenske kulture.

Zato smo kot poklicni novinarji in redni člani ljubljanske sekcije JNU z veseljem prevzeli častno predsedstvo razstavnega odbora ter

vabimo vso našo javnost, da pripravljalnemu odboru pomaga pri zbiranju sredstev in gradiva za to splošno poučno in koristno razstavo ter se že sedaj pripravlja na obisk te velevažne narodne manifestacije.

Ljubljana, 1. majnika 1937.

ČASTNO PREDSEDSTVO RAZSTAVE SLOVENSKEGA NOVINARSTVA:

Dr. Anton Korošec l. r.,
minister notranjih del.

Dr. Albert Kramer l. r.,
minister v p.

Dr. Fran Kulovec l. r.,
minister v p.

Razgled po svetu

Avstrija v zagati

Po beneškem obisku dr. Schuschnigga ni odleglo. — Os Rim-Berlin močnejša kakor kdaj koli. — Baskom trda prede. Nemški vohuni na Ruskem

Ljubljana, 27. aprila.

Dogodek preteklega tedna je imel biti beneški sestanek med predsednikom italijanske vlade Mussolinijem in avstrijskim kanclerjem dr. Schuschniggom — sestanek, ki bi se bil moral vsiti najmanj že pred poldrugim mesecem in v docela drugačnem okolju. Naj koj zapišemo da je uspeh tega sestanka za Avstrijo hudo jalov. Na kratko: Schuschnigg je šel v Benetke s trdnim sklepom, da bo Mussoliniju dopovedal, da ni njegovo politično prijateljstvo z Berlinom ne Italiji ne Avstriji v prid in da hoče zato avstrijska vlada dobiti proste roke. Toda kancler ni duceju ničesar dopovedal; Mussolini je trdno vztrajal na osi Berlin-Rim in je dal dr. Schuschniggu zelo jasno razumeti, da tudi njemu ne kaže druga, kakor da se sprijazni s to rečjo.

Dr. Schuschnigg je začel zadnje čase iz strahu pred popolno osamljenostjo koketirati celo s Prago, t. j. s tisto vlado, ki ji grozi ista nevarnost kakor Avstriji. Hotel je za to dobiti pristanek v Benetkah, toda duce je samo skomignil z rameni. Italija ima resda namen v kratkem skleniti novo prijateljsko pogodbo z Romunijo, zavezniško Češkoslovaško, nima pa takega namena — očitno po dogovoru z Berlinom — s Češkoslovaško samo. To naj bo dr. Schuschniggu jasen migljaj.

Avstrija je majhna in odvisna država, ki na lastno pest niti zakašljati ne sme. Kancler se je vrnil na Dunaj mrk in resigniran. Na koga naj se nasloni, da vsaj še za nekaj časa odgodi tisto, kar se mu zdi po razvoju političnih dogodkov zadnjih mesecev kakor neodvratljiv Damoklov meč nad glavo — h komu naj se zateče, da vsaj odgodi Anschluss, če ga že ne bo mogel preprečiti? Italija mu je zaveznica in mu ni; Madžarska, njegova edina prava prijateljica, je sama majhna in onemogla; na Čehe se ne more nasloniti in tudi bogve kako popularna ne bi bila taka zveza. Kdo še ostane? Zahodne demokracije?

Pariški desničarski »Jour«, drugače velik občudovalec Hitlerja in Mussolinija, se dela ganjenega nad nesrečno usodo Avstrije in nad Schuschniggom v klavnim beneškim uspehom. List meni, da naj se Avstrija nič ne boji, češ da ima zveste in mogočne prijatelje na zahodu: če bi se ji imelo kaj zgoditi, naj se le zanese, ji bosta že Anglija in Francija priskočili na pomoč...

Schuschnigg bo dobro storil, če se na to anglo-francosko pomoč ne bo preveč zanašal. Francoski desničarji so posebno veliki junaki, kadar velja reševati francoske prijatelje... s časopisnimi članki; v dejanju so se pa že nekajkrat imeli priložnost pokazati z

Lord Lansbury, bivši voditelj angleških socialistov, je bil odan pri kanclerju Hitlerja na obisku; časnikarjem je dejal, da ga je fuhrer očaral.

vse prej ko širokorsne in nesebične strani. (Levičarji so v tem pogledu sicer nekoliko bolj od njih, a toliko spet ne, da bi se za ubogo Avstrijo v kakšno nevarnost podajali.) In Anglež? Ko je Avstrija pred kakimi 17 leti gospodarska gagara in je vse kazalo, da bo izdahnila, če ne dobi hitro od zunaj finančne injekcije — takrat je Lloyd George samo skomignil z ra-

po prvem Goeringovem obisku v Rimu pred dvema mesecema sledil napad na Malago, to pot, za njegov drugi obisk pa pripravlja general Mola zavzetje Bilbaa...

Angleži groze Francu?

Cudno, boste rekli: saj so se še prejšnji teden zavzemali za španske

Mussolini (na sredi) in Schuschnigg (na desni) na beneškem sestanku.

meni, češ, pomagajte si sami, kakor veste in znate. Da je belolasi angleški politik s to gesto samo ponazoril stališče povprečnega Angleža do katerega koli problema malih srednjeevropskih držav, smo od tistih dob že nekajkrat tudi mi izkusili.

Avstrija je v zagati, iz katere ne ve izhoda. Vse je odvisno od tega, kako dolgo bo Schuschniggov režim zmogel življenja. Če srečno preživi sedanjo evropsko »ideološko« krizo, če srečno premane špansko vojno, če učaka naposled celo zlom ali vsaj namoljenost osi Berlin-Rim, potem, in šele potem si utegne dr. Schuschnigg oddahneti. Vse dotlej pa čakajo Dollfušovega naslednika in nasprotnika Anschlusa še težki in usodni trenutki.

Goeringov obisk

Prav tiste dni, ko so na Dunaju in v Rimu določali definitivni datum beneškega sestanka, smo v časopisih brali, da se odpravlja tudi general Goering na pot v Italijo; »docela privatno«, so poudarjala ta poročila.

V glavnem je bil obisk predsednika pruske vlade v Italiji res zasebnega značaja; muditi se je mislil namreč par dni s svojo ženo na otoku Capriju in si ogledati tudi nekatera druga znamenita italijanska mesta in letovišča. Toda na Dunaju govore, da je bil njegov glavni namen sestati se s predsednikom italijanske vlade, češ preden bi se Mussolini odpeljal v Benetke. To je bil dokaz, da se je Berlin nekoliko bal, da ne bi beneški sestanek omajal osi Rim-Berlin. Toda Mussolini se baje (spet po dunajskih virih) ni maral sestati z Goeringom prej, dokler se ne pogovori z dr. Schuschniggom; to bi bil dokaz, da je os Rim-Berlin tako trdna, da je sleherna nemška bojazen odveč.

Mussolini in Goering sta se torej sestala po beneških razgovorih. Baje je bilo na tem sestanku največ govora o Španiji in o gospodarski osamodržitvi Nemčije in Italije. Zanimivo je, da je bil — če smemo verjeti resnim angleškim informatorjem — to pot Goering tisti, ki je zagovarjal opustitev intervencije na španskem, češ da morebitni uspeh ne bi bil v nikakem sorazmerju s človeškimi in denarnimi žrtvami.

Prihodnji dnevi bodo pokazali, ali je kaj resnice na tem uganjbanju. Kot zanimivost naj navedemo le še to, da je

nacionaliste proti lastnim trgovskim ladjam, trgujočim z nedolžnim krompirjem in žitom.

Da, to je bilo prejšnji teden! Od takrat se je pa menda spet spremenilo špansko ravnotežje, kajti ne samo da britanski dreadnot »Hood« nič več ne brani angleškim ladjam trgovine z Bilbaom, temveč celo grozi nacionalističnim križarkam, da bo začel streljati nanje, če ne bodo pustile angleških ladij pri miru! Še več: dreadnot »Hood« je — po navodilih iz Londona, kajpada — celo dal sporočiti nacionalistom, da jih bo smatral za morske razbojnike, če bodo še kdaj ustavili katero angleško ladjo in zaplenili njen tovor.

Kaj neki se je zgodilo v tem kratkem času, da se zdaj na lepem zdi v Londonu črno, kar je bilo še pred nekaj dnevi belo, in narobe?

Vprašanje je lahko, odgovor težak. Celot v velikih evropskih listih berno izpod peres uglednih londonskih dopisnikov, da jim takšna politika britanske vlade ne gre prav v glavo; da, nekateri kar odkrito priznavajo, da jim je ta španska politika postala

že prava španska vas. Če bi bili zlobni, bi rekli, da je umikanje Baskov dovolj tehtna utemeljitev za to večno »tehtniško« politiko britanske vlade; Baskom slaba prede, treba jim je torej pomagati, da se ne podre špansko ravnotežje. Rekli smo, da je zlobna ta domneva; a tudi če bi držala, ne more »biti« tolikanj primitivno izvajanje načela ravnotežja edino pojasnilo zagonetnih šahovskih potez, ki jih doživljamo zadnje tedne in mesece v londonskem zunanjem uradu.

Angleška vlada po sleherni važnejši akciji priskrbuje, kako bo javnost najo reagirala. Če vidi, da ni našla milosti pred tem neizprosni sodnikom, je vlada že koj drugi dan pripravljena obsoditi tisto, kar je malo prej blagoslavljala, in narobe. Vsa Anglija se je zgražala, ko je dreadnot »Hood« tako sramotno izdal »krompirjevega Jonesa« na vožnji v Bilbao — in tako smo nekaj dni nato doživeli, da je prav isti »Hood« (izg. hud — to pot je bil res »hud«!) tako odločno nastopil proti kratilec svobodne morjeplovbe.

To prisluskovanje javnemu mnenju bi torej utegnilo biti drugi vzrok te neravne politike londonskega zunanjega urada. Morda bi pa Angleži vzlic vsemu temu ne nihali tako vidno iz ene skrajnosti v drugo, če bi se ne čutili tako zelo nepripravljene za vojno. Zato rajši požro marsikatero grenko in tudi sramotno, samo da se vse izlepa uredi. Ko bodo dovolj oboroženi, bi človek rekel, pa ne bodo mnogo požirali — ne na španskem, ne v Sredozemlju.

Bilbao — drugi Madrid?

Po štirih tednih srditih bojov se je generalu Moli vendarle posrečilo uveljaviti številčno in materialno premoč: po junaškem odporu so se Baski morali umakniti iz Duranga in Elbarja. Pot na Bilbao se je za pomembno etapo skrajšala.

V normalnih razmerah seveda to še zdaleč ne bi pomenilo, da je Bilbao že izgubljen za vlado. Toda pozabiti ne smemo, da je severni del republikanske Španije že od začetka državljanske vojne docela odrezan od glavnih vladnih čet in da je navezan zgolj nase; vrhu tega ga sovraznik še z mornja blokira, tako da je nekaj dni primanjkovalo prebivalstvu najpotrebnejšega živeža. In baš takrat je začel Mola novo ofenzivo. Ni čudo, da je uspel. Cudno tudi ne bi bilo, če bi se Bilbao pred tolikšno premočjo že danes ali jutri vdal.

Baski sicer drugače govore: da bodo branili mesto do skrajnosti. Baje je Bilbao tako utrjen, da ga je nemogoče zavzeti. Vsekako se bo že prihodnje dni odločila njegova usoda.

Na ostalih španskih bojiščih se ni pretekli teden zgodilo nič posebnega.

Kaj se godi na Ruskem?

Ugledni norveški večernik »Aftenposten« iz Kjbenhavna je prinesel te dni senzacionalno poročilo iz Lenjingrada. Iz njega posnemamo:

Bivši ruski vojaški ataše v Londonu, general Putna, je pred letom dni poročal v Moskvu, da je britanski tajni poročevalski urad (Intelligence Service) izvedel, da ima nemški generalni štab natančne podatke o rdeči ar-

Nadaljevanje na 2. str. v 5. stolpcu

Velika parada tankov v Berlinu za Hitlerjev rojstni dan.

ZRCALO

naših dni

Za prispevek v tej rubriki
plačamo 20 din

Radodarni »papa«

Človek res nikoli ne ve, kje po svetu lahko sreča vso mogočo in nemogočo žlahto. Ne manjka se nam še dobrih stričkov in tudi radodarnih »papanov« ne, ki velikodušno kupujejo mladim dekletom vozne listke za cestno železnico!

Le poslušajte:
V Šiški vstopim v voz cestne železnice. A glej, sprevodnik se ne zmeni zame, čeprav je že vsem drugim razdelil vozne listke. Opogumim se in ga pobaram po listku.

»Saj je že gospod papa plačal za vas,« mi pojasni sprevodnik.

Papa?

»Da, onile gospod.«
Ozrem se v tisto smer in zagledam debelušnega gospoda, ki je vstopil na isti postaji ko jaz. Prijazno se smehlja, mežika z očmi in mi kaže vozni listek...

»Saj to ni moj oče!« sem vzklila bolj presenečena kakor ogorčena. V veliko zabavo sopotnikov, ki so se nagrohotali do solz.

»Papanova« zadrega je bila tolikšna, da je na prvi postaji izstopil.

Nisem vedela, da je tako lahko ujeti novega papana; navadno se očetje rajši skrivajo...

Srečna hčerka

Beraška nadloga

Sedanjim slabim časom primerno trka na naša vrata mnogo beračev, da se je beračenje ponekod res spremenilo v pravico nadlogo. Saj človek rad pomaga, zlasti tistim, ki so res potrebni. Toda če doživijo kaj sličnega, kakor sem jaz, boš v dvomih, kateri so potrebni in kateri niso.

Zadnjič, bila sem sama doma, neko pozvonilo. Stopim ven in zagledam slabotnega starčka, ki se je tresel po vsem telesu. S šibkim, drhtečim glasom me poprosi miloščine. Dam mu 50 par in precejšen kos mlečnega kruha. Starček se ganjen zahvali in odide.

Ze hočem zapreti vrata, ko pomislim: »Kako bo neki ubožec šel po stopnicah, ko komaj stoji?« Odprem vrata in stopim za njim. In glej! Sključen možiček se je prav takrat vzravnaval, odložil kos kruha na tla in prožno odšel po stopnicah. Kruh je seveda pustil; ko ga je na stopnišču srečala moja prijateljica, je še ušla besede: »Kruh pa kar sama jej!«

Pozneje mi je povedala, da tega berača že pozna in da je tudi ona doživela nekaj sličnega. Zvonil je tako vsiljivo, kakor si drugače nihče ne upa. Ko ga je moja prijateljica vprašala, ali bi hotel sekati drva, se je pa pričel izgovarjati, da ves dan ni nič jedel. Ponudila mu je kruha, berač je pa hotel denar; seveda ga ni dobil. Kajti če bi bil res tako potreben in lačen, bi se prav gotovo zadovoljil s hrano in bi si denar lahko zaslužil s sekanjem drv.

S. R.

V gledališču

Zadnjič sem bil v gledališču. Ko sem prišel na svoj študentski prostor, zagledam spredaj tik pred ograjo tri prave dolgine, ki so popolnoma zastirali pogled. Zraven mene je stal tudi majhen fantek, ki se je vpenjal na prste in se trudil, da bi videl na oder. Ker se mi je deček zasmilil, sem se narahlo dotaknil kolceka enega od spredaj stoječih. Ko se je obrnil, sem ga prosil, ali ne bi spustil tega dečka naprej. Da ste slišali, kako me je nahrllil! Češ da je vstopnico plačal in da lahko stoji kjer hoče; in kaj ga briga deček, naj bi pa prej prišel.

Mladina hodi v šolo, tam se uči grški, latinski in kaj še vse drugo, zajemata tam umstveno kulturo, a kje je srčna kultura? Zastarela bajka, za katero se zveni le malokateri učitelj!

Krf

Brezplačen pouk

Ljubljansko sodišče je že nekaj let privlačna sila vseh onih, ki si žele izbe ali želje po spremembi vpogleda v pokvarjenost; to velja za one, ki še niso pokvarjeni. — Tistim, ki so že pokvarjeni, pa daje brezplačen pouk za rafinirane zagovore.

Kajti v dvoran št. 79, kjer se vrše kazenske razprave, ima vstop vsak poslušalec brez razlike. Pozimi je vedno nabito polna, ker so lepo na gorkem in tam tudi lahko... spe. Poleti pa se dobe tam samo taki, ki jim ni dobro, ampak pridejo tja le v nadluno, da slišijo kaj koristnega za svoje že tako preveč bistre glave. Navadno se tam shajajo samo pravi kriminalisti.

J. T.

»Hitreje, šofer!... Hitreje!...«

Mlada švedska milijonarka beži s svojim sinkom, takisto milijonarjem, po vsej Evropi, ker ji hočejo vzeti otroka. — Vratolomen beg iz Jugoslavije

Beograd, 27. aprila.

Nekateri ljudje potujejo iz kraja v kraj, iz države v državo samo zato, da bi našli znanca ali prijatelja, ki se je pred nekaj leti neznan kam izselil. So pa tudi ljudje, ki bežijo iz kraja v kraj in iz države v državo samo zato, ker se ne marajo z nekom srečati.

Izreden primer takšnega preseljevanja so imeli pri liko doživeti v Beogradu. Zadeva gospe Daisy Helikiusove, ki skriva svojega sina, malega Karla, da ga ji ne bi vzela njena mati in njen brat Bernhard, ki ju je stockholmsko sodišče določilo za oskrbnika malemu Karlu do njegove polnoletnosti, ni edin. Tudi pri nas v Jugoslaviji poznamo take nesrečne zakone, in če se mož in žena ločita, se zgodi, da hočeta oba imeti otroka zase. Tudi take primere poznamo, da se mati, ki bi morala prepustiti otroka očetu, seli iz kraja v kraj, samo da je ne bi dobili in ji vzeli otroka.

Gospa Helikiusova je mlada in lepa švedinja. Mali Karl se je rodil v zakonu, ki se je pozneje razšel. Po ločitvi je stockholmsko sodišče odredilo, da ima malega Karla vzeti v oskrbo njegova babica gospa Berhardtova. Mlada mati, ki zelo ljubi svojega otroka, je pa precej, ko je izvedela za odlok sodišča, pospravila svoje stvari, sedla na vlak in se odpeljala z njim v Beograd, prepričana, da se ji tu ne bo treba bati za sina. Upala je, da bosta mirno živela in da se ji bo sin lahko v miru izšolal.

Gospa Helikiusova se je pa zmotila. Pred kratkim sta ju njena mati in njen brat izsledila v Beogradu; ugrabila sta ji otroka in hotela z njim zbežati na švedsko. Obupana mati se je vrgla pod kolesa potniškega letala, ki vozi med Beogradom in drugimi evropskimi prestolnicami. Posrečilo se ji je, da je dobila otroka nazaj. Ko ji je pa pred nekaj dnevi sodišče zagrozilo, da ji bo otroka vzelo, je gospa Helikiusova kratko in malo pobegnila iz Beograda — kam, ni vedel živ krst.

Beograjsko sodišče je namreč te dni proučilo spise, ki jih je dobilo od stockholmskega sodišča, in odredilo, da ima otroka dobiti v vzgojo njegova babica. To žalostno novico bi imela gospa Helikiusova izvedeti šele nasled-

nji dan, a izvedela jo je že prej. Ni dolgo premišljala. Pospravila je svoje stvari v kovčge in se še isti dan odpeljala.

Kam je gospa Helikiusova odpotovala, ve le nekaj oseb, med njimi tudi poročevalec beograjskega »Vremena«, ki je nesrečno mater in njenega otroka spremljal do meje in ji je dal častno besedo, da ne bo nikomur izdal kraja, v katerem se bo zdaj naselila. In držal je besedo. Spremljal je mater in otroka najprej v avtomobilu, potem v vlaku in v vozu in se je od njiju poslovil na neki obmejni postaji.

Med avtomobilsko vožnjo se mu je mlada mati, ki brezumno ljubi svojega otroka, zaupala. Ko je kazal taksameter hitrost 100 km, se je mlada mati izpovedala:

»Hotela bi, da bi me razumeli! Mati ne dá svojega otroka. Nihče nima pravice do mojega otroka, on je samo moj. Naj počakajo, da postane polnoleten. Sama ga bom nagovorila, naj jim da svoje milijone, toda njega ne dam...«

»Hitreje, šofer!...« je tedaj kriknila obupana mati, boječ se, da je ne bi dohitela policija ali pa detektivni njene matere.

»Če nas dohite, naju živa ne bodo razdružili.« Pri teh besedah je odprla torbico in pokazala cevko z dvajsetimi veronali.

»Hitreje, šofer, hitreje!...«

»Borila se bom do konca, z vsakomer, z vsem svetom!«

Policija je ni dohitela. Mlada mati je še o pravem času pobegnila in se vsaj za nekaj časa vdrla v zemljo. Morda jo bodo že jutri izsledili v Bukarešti ali Sofiji, v Budimpešti ali na Dunaju, toda od svojega otroka se ne bo ločila, ker ji brez njega ni življenja. Gotovo bo tudi v bodoče bežala iz kraja v kraj, iz države v državo, z vlakom ali z avtom. In čeprav bo avto vozil s hitrostjo 100 km na uro, ali še več, bo morda z brezumnim strahom kriknila:

»Hitreje, šofer!... Hitreje!...«

O priliki svojega

20
letnega jubileja
1. maja t. l.

predaja
tovarna pohištva

MALENŠEK

LJUBLJANA--DRAVLJE

tik Slepega Janeza

do konca leta

svoje izdelke
z izrednim
5% popustom

■ O novem telefonskem kablu, ki ga bodo kmalu začeli polagati med Beogradom in Mariborom, smo izvedeli še tele podrobnosti: kabel bo dolg 616 km. Za notranji promet (v državi sami) bo imel 28 linij, za mednarodni promet pa 8 linij. S tem kabelom se ne bodo zboljale samo naše mednarodne telefonske zveze, ampak tudi zveze z Zagrebom in Beogradom. Ljubljana bo imela z Zagrebom 6 neposrednih kabelskih linij, z Beogradom 10 kabelskih linij in tudi neposredno kabelsko linijo s tujnino. V kablu bodo posebne linije določene samo za radijske prenose.

■ Kako pridemo do lastnega bencina? je bil naslov predavanja, ki ga je imel pred kratkim v Beogradu inž. Novaković. V svojem zelo zanimivem predavanju je predavatelj povedal, da se sedanji način mešanja bencina z alkoholom ni obnesel, z drugimi besedami, da ima država s to metodo okrog 50 milijonov dinarjev škode na leto. Jugoslavija ima na razpolago druge, boljše metode, in želeli bi bilo, da bi se našel cenejši način za izdelavo tega dragocenega goriva. Inženir je povedal, da že neko leto let vrtajo za nafto okrog Novske, pri Negotinu in v Boru; monopolna uprava že nekaj let išče pri Majevici, začela bo pa tudi pri Tušnju in Slavkoviću, ker vse kaže, da bi se tam dala pridobivati nafta. Toda to vrtanje je drago, ker stane vsak meter, ki ga izkopljejo v zemljo, 2.000 dinarjev, a uspehov za enkrat ni. — G. Novaković je v svojem predavanju omenil Nemčijo, kjer so v izdelavi umetnega bencina prišli do prav lepih uspehov. Prepričan je, da bi kazalo zgraditi tovarne, kakršne ima danes Nemčija, ker imamo v Jugoslaviji mnogo premoga, ki bi prišel v poštev za pridobivanje bencina in drugih postranskih produktov, potrebnih za promet in industrijo. Takšne instalacije bi stale svojih 300 do 350 milijonov dinarjev in bi se kaj kmalu obnesle. Ena sama takšna instalacija bi pokrila vso našo letno porabo v mirni dobi, produkcijski stroški pa ne bi znašali več kakor 3.750 dinarja za kilo. Na ta način bi ne bili več odvisni od inozemstva glede nabave goriva, ki nam je tako potrebno za promet in industrijo. (Res je, toda upoštevati velja, da nas stane 1 l bencina na meji manj kakor 1 dinar; da je bencin pri nas tako drag, so krive samo vse mogoče datjave.)

■ Požig lastne hiše je priznal Ivan Robnik iz Remšnika pri Dravogradu, ko so ga te dni zaradi suma preprežljali v zapore okrogne sodišča v Mariboru. Priznal je, da je hišo zato zažgal, ker si je hotel z zavarovalnico pomagati iz siske.

■ O izvozu našega opija je te dni pripravljala posebna komisija v ministrstvu za trgovino in industrijo. Jugoslavija je dežela, kjer beli mak zelo dobro uspeva in je pridelovanje opija do dela, ampak pridejo tja le v nadluno, da slišijo kaj koristnega za svoje že tako preveč bistre glave. Navadno se tam shajajo samo pravi kriminalisti.

■ O izvozu našega opija je te dni pripravljala posebna komisija v ministrstvu za trgovino in industrijo. Jugoslavija je dežela, kjer beli mak zelo dobro uspeva in je pridelovanje opija do dela, ampak pridejo tja le v nadluno, da slišijo kaj koristnega za svoje že tako preveč bistre glave. Navadno se tam shajajo samo pravi kriminalisti.

■ O izvozu našega opija je te dni pripravljala posebna komisija v ministrstvu za trgovino in industrijo. Jugoslavija je dežela, kjer beli mak zelo dobro uspeva in je pridelovanje opija do dela, ampak pridejo tja le v nadluno, da slišijo kaj koristnega za svoje že tako preveč bistre glave. Navadno se tam shajajo samo pravi kriminalisti.

doseglo na prisilni način ali bodo pa oblastva določila opiju maksimalno ceno, ljudem pa priporočila, naj sadijo kakšno drugo industrijsko rastlino, ki bo vrgla prav toliko kakor opij. Na konferenci so govorili tudi o naših mednarodnih pogodbah o opiju; poudarili so, da niso te pogodbe ugodne za nas. Samo zaradi mednarodnih pogodb ne moremo izvoziti ves pridelek opija. Izvažamo ga samo 45.000 kg, čeprav ga na vsem svetu porabijo na leto 250.000 kg, ne vseh vrst opija, ki ga pokade kadilci na daljnem Vzhodu.

■ Zagrebška policija je izročila sodišču deset akademikov, aretiranih zaradi uboja akademika Ljubičiča, ki so ga 14. aprila ubili v Dijaškem domu v Zagrebu. Med njimi je tudi pravnik Franjo Nevišić, ki je priznal, da je z nožem zamahnil proti Ljubičiču. Do zdaj so razen enega aretiranih še vsi osumljeni akademiki. Sodna razprava bo najbrže že maja.

■ Monopolska uprava ponovno razglašala, da je kajenje eksportnih cigare, namenjenih samo za izvoz, doma prepovedano in se bo vsak prestopnik proti temu kaznoval kot tihotapstvo.

■ Nj. Vel. kralj Peter II. se že nekaj časa mudi v Dalmaciji v Miločeru pri Budvi. Mladji vladar je napravil nekaj izletov v okolico in je obiskal tudi Boko, kjer si je ogledal jadrnice naše mornarice. Z neko podmornico se je trikrat potopil in si skozi periskop ogledoval okolico.

■ Tujski promet v Jugoslaviji narasča. Te dni se je v Beogradu vršil občni zbor »Putnika«, društva, čigar

namen je pospeševati tujski promet. Iz poročila obnega zbora tega društva, ki dela v inozemstvu veliko propagando za naše kraje, in ki od leta do leta kaže lepše uspehe tega svojega dela, posnemamo, da je bil lani tujski promet v Jugoslaviji izredno živahen in da je naše kraje obiskalo 944.916 gostov, ki so vsega skup plačali 5.265.000 prenočišč. Lani so naši izletniški in zdraviliški kraji zaslužili pri tujem prometu 845.5 milijona dinarjev. Društvo »Putnik« dela za naše kraje od leta do leta večjo propagando v tujini in je upati, da bo tudi letošnja tujekoprometna sezona živahna in plodonosna. Zadnja leta hodi jo k nam posebno Čehi, Nemci in Madžari in upamo, da se bodo letos odzvali še v večjem številu kakor lani. Za to skrbi »Putnik« s svojimi množičnimi publikacijami in zastopstvi po vsej Evropi.

■ Znozel je, ker je slišal, da ga neko kličje. Ko je šel kmet Ivan Patka iz Donjega Dola blizu Banjaluke mimo pokopališča, se mu je zazdelo, da ga neko kličje. Ozrl se je in ker ni nikogar videl, je začel teči proti svojemu domu. Ko je prišel domov, je ulegel le še to povedati, kaj se mu je zgodilo, takoj nato je zblaznel, ker je bil prepričan, da po tem dogodku ne sme več živeti. Morali so ga prepeljati v umobolnico. Izkazalo se je, da ga je res klical neki kmet, da bi šla skupaj po bližnjici.

■ Parnik »Lovčen«, ki so ga te dni dogradili v tržaški luki, je nova ladja paroplovne družbe »Zeta« iz Boke Kotorske. Namenjen je za tako imeno-

Kanarček, ki poje v g-duru

Zanimiva razprava pred sodiščem v Crikvenici zaradi kanarček, ki ne poje prav

Crikvenica, 27. aprila

V začetku je bil samo en kanarček. Ker je pa za razpravo en sam kanarček premalo, so privedli pred sodiščem v Crikvenici pravo revijo in pravcat koncert kanarčkov, ki so v resni uradni sobi na sodišču nemotno izvajali svoj koncert. Da bo pa stvar še zanimivejša, so našli advokati vprašanje, v kakšnem duru poje kanarček. Nastal je glasben problem o durih in molih.

Vdova nekdanjega ruskega poslanika v Beogradu, gospa Hartvigova, je imela kanarčke, ki jih je dala v oskrbo g. Nikoli Stojkoviću v Crikvenici. Toda takoj pri sprejemu kanarčkov je g. Stojković opazil, da ta dva kanarčka nista prava, ker je samo eden od njiju pel, drugi pa ne. In zaradi tega petja ali bolje molka se je med g. Stojkovićem in med g. Ivaničevićem, trgovcem v Crikvenici, ki je dotlej imel v oskrbi oba kanarčka, rodilo sovraštvo in stvar je prišla pred sodišče. G. Stojković je namreč obdolžil gosp. Ivaničevića, da je zamenjal kanarčke iz kletke g. Hartvigove za manj vrednega iz svoje kletke.

Te dni so na sodišče v Crikvenici prinesli kar 50 kanarčkov. Sodnik bi moral ugotoviti, kateri kanarček je laet g. Hartvigove in kateri ni. Ker pa sodnik ni imel Salomonove modrosti in gotovo ni večak za plitje petje, so razpravo že v šestih preložili. Zdej bo baje ga. Hartvigova sama morala izreči svojo sodbo o tem velevažnem vprašanju in kanarčki bodo morali po vsej priliki na pot v Beograd, da jih bodo vnovič preizkusili pred g. Hartvigovo in pred beograjskim sodiščem, ali bo pa ga. Hartvigova prišla v Crikvenico. Na tem novem koncertu se bo ugotovilo, v katerem duru poje kanarček ge. Hartvigove.

Tudi ko bo že dognano velevažno vprašanje, kateri kanarček je pravi in kateri ne, bo še vedno ostalo nerazčiščeno vprašanje žalitve med obema strankama. In ko bodo crikveniški advokati končali razpravo glede kanarčkov, bodo imeli še vedno dosti dela s svojimi klienti, preden bodo urejene vse žalitve, ki so jih stranke od začetka kanarčkove razprave pa do danes vrgle druga drugi v obraz.

Hranilne knjižice

nakup in prodaja — najsolidnejše potom pisarne

Alojziji Planinšek

Ljubljana

Beethovnova ulica 4/I.

Telefon 35-10

vano balkansko progo t. j. vozil bo med Jugoslavijo, Grčijo, Turčijo, Romunijo, Albanijo in Bolgarsko. Ker mu pa ni odobrena državna podpora, bo za enkrat plul le na izletniški progi Benetke—Budva—Kotor. »Lovčen« ima 2.500 ton nosilnosti in je urejen udobno, elegantno in razkošno.

■ Splitski stanovanjski najemniki so te dni zborovali in pri tej priložnosti se je slišala marsikaka pikra beseda na rovaš hišnih posestnikov v Splitu, ki vpišujejo v nekakšno črno knjigo ne samo liste najemnikov, ki neredno plačujejo najemnine, temveč tudi takšne, ki imajo več otrok.

Žena v potni košari

Maribor, 26. aprila

Pred dobrima dvema mesecema se je iz Avstrije priselila v Maribor Marija Baumachnova. Naj povemo še to, da se je s ponarejenimi listinami izdajala za Slovenko, doma iz Poljčan; zraven je pa mlada in zelo lepa. Toda prezreti ne smemo tudi okoliščine, da ni kaj rada ne dela, da ljubi možko družbo in da najrajši živi od denarja svojih množičevlinskih oboževalcev. Taka stvar kajpada ni mogla dolgo ostati prikrita našim oblastvom, ki se brigajo tudi za moralo. Kaj kmalu se je razneslo, da so lepo Marijo obiskovali njeni prijatelji v Pobrežju pri Mariboru. Tako se je tudi izvedelo, od česa živi, in ko se je na vse zadnje zaljubljen vanjo še njen poročni stanovaljec, se je stvar morala vendarle nekako urediti.

Naša oblast je menila, da dela lepa Marija pohujšanje, in ker so ravno te dni dognali še to, da ni naša državljanka, so orožniki lepega dne prišli na Pobrežje, da jo povabijo na turistično potovanje čez mejo. Marija je še spančkala, ko so orožniki prišli v hišo. Toda ko so stopili v njeno podstrešno sobico, je niso našli več v postelji, čeprav je bila leta še topla. Orožniki se pa niso dali kar tako ugnati. Preiskali so vsak kotiček stanovanja in so se naposled ustavili pri veliki polni košari.

Ko so košaro odprli, se jim je odprl kaj nenavaden pogled. Kaj mislite, kaj so v košari videli? Videli so lepo Marijo, kako sedi — čisto naga — in se jim smehlja. Seveda so lepo, a pokvarjeno dekle najprej oblekli, potem so jo pa povabili s seboj. Pravilo, da se je jokala, ko je izvedela, da ho morala za zmerom zapustiti Jugoslavijo, kjer se je tako dobro imela.

Razgled po svetu

(Nadaljevanje s 1. strani)

madi, njeni opremi, obmejnih utrdbah itd. To Putnovo poročilo so njegovi predstojniki odkazali GPUju*, kjer so ga označili za absurdno in zahtevali odpoklic general Putne. Toda zanj se je zavzel vrhovni poveljnik rdeče armade Vorosilov; na njegovo pobudo je general Putna še nadaljeval poizvedovanje. In res je prišel na sled široko zasnovani nemški vohunski organizaciji, ki je že leta in leta delovala na Ruskem. Poslal je novo poročilo v Moskvo; v njem je brez ovinkov obdolžil nekatere voditelje GPUja, da so plačali nemškega generalnega štaba. Eden med njimi je bil sam nekdanji načelnik GPUja Jagoda.

Putnovo poročilo je dobil v roke Staljin, vendar je GPUju bolj verjel kakor londonskemu vojnomu atašeju. Poklical je Putno v Moskvo in ga dal zapreti. V ječi so ga pa člani GPUja umorili.

Ta uspeh je voditeljem GPUja stopil v glavo; zahtevali so aretacijo maršala Tuhačevskega, ker se je do konca zavzemal za generala Putno, in maršala Jegorova, ki mu je bil GPU že od nekdaj trn v peti. Grozilo je že, da bo prišlo do odkritega spora med rdečimi generali in Staljinovimi zapniki, tedaj se je pa Vorosilovu vendarle posrečilo Staljina prepričati, da je dal Jagodo aretirati. Da je prav storil, se je že prihodnje dni pokazalo: preiskava je namreč prinesla na dan tako gorostasne reči, da so se poročila generala Putne v primeri z njimi lahko kar skrila.

V zvezi s temi odkritji so zaprli več ko 400 vohunstva osumljenih oseb.

Observer

* GPU, krtica za Gosudarstvenoje Političeskoje Upravlenie = državna politična uprava, t. j. sovjetska tajna policija.

Mačke so jo žrle -- živo

(nsd) Pariz, aprila

Zivljenje je v svojih grozotah strašnejše in iznajdljivejše od še tako fantastičnih romanov.

Strašna tragedija se je odigrala te dni v francoskem mestecu Chosy-le-Roi pri Parizu. V mali hišici, obdani z vrtnicami je živel 93letni zdravnik Cappé s svojo 60letno hčerjo. Stari zdravnik je nežno skrbel za svojo bolno edinko, sam ji je stregel in ji nosil hrano.

Nesrečnica je bila že pred mnogimi leti kap zadela in se niti premakniti ni mogla; da je sploh še živeča se je imela zahvaliti samo brezmejnim požrtvovalnosti svojega očeta.

Sosedji samotarske dvojice so ondani z začudenjem ugotovili, da so okna zdravnikovega stanovanja že dva dni zaprta. Sporočili so to policiji. Koro redarji vdrli v zaklenjeno stanovanje, so našli starega zdravnika ležečega pred pragom na tleh. Bržkone je omedlel, ali pa spodrsnil in obležal brez zavesti. Ker je še dihal, so ga hitro odpeljali v bolnišnico.

Kaj se je pa zgodilo z njegovo hčerjo? Njena usoda je bila strašna. Ker nesrečnica ni mogla priključiti očeta, se je skušala vzdigniti in pogledati, kje je. Zaman, njene moči so bile prešibke, zgrudila se je in obležala zraven postelje na tleh. Ponoči so se skozi odprta okna priplazile sestranske mačke, ki blodijo po vrtovih, in takoj so se vrgle na plen. Mrtvo-udnica se ni mogla ne ganiti ne brniti in tako so sestranske živali pričele mesariti njeno nogo. Od bolečin je reva omedlela.

Policijski komisar in njegov tajnik sta jo našla brez zavesti na tleh. Zivali so pa čepale na njenem desnem stegnu in nemoteno nadaljevale svojo strašno gostijo. Bile so tako požrešne in zagrizene v svoj krvavi posel, da se niti ljudi niso prestrašile; šele z brkami so jih pregnali.

Bolniščno desno stegno je ogledano skoraj do kosti. Vzlic temu upajo zdravniki, da bodo i mrtvo-udnica i njenemu očetu rešili življenje.

Ponarejena brzojavka in milijonska dediščina

(n) Pariz, aprila. Ves Pariz se smeje nekemu mlademu Francozu, ki je zaradi svoje pohlepnosti izgubil ljubko nevesto in težke milijone.

V Chamonixu je neki mlad Parižan na vso moč dvoril čedni in bogati Amerikanci. Premetenka se je pa hotela prepričati, ali so njegovi pokloni namenjeni njej, ali njenemu denarju. Njen oboževanec je pred nekaj dnevi rešil življenje bogatemu Američanu, ki ga je skoraj zasul plaz. Američan je kmalu odpotoval domov; štirinajst dni pozneje je pa rešitelj dobil brzojavko, da je bogataš iznenada umrl in zapustil njemu deset milijonov dolarjev.

Bogastvo je pa mladega moža napihnilo in prevzelo. Se tisti večer je svoji oboževanki precej neprikrito povedal, da se mu zdaj ni več treba pretvarjati in pehati zanj, češ da je sam dovolj bogat. Dekle mu je pa pomolilo koncept brzojavke, ki jo je samo sestavilo in katero je eden njenih prijateljev oddal v Ameriki na pošto. Preizkušnja je uspela.

Drugo jutro ni bilo o ugnanem Francozu v Chamonixu ne duha ne sluha.

Dovoljenje za prešestvo

(nč) Bukarešta, aprila. Sodišče v Bukarešti je obravnavalo te dni zanimiv in poučen primer o morali v zakonu. Neki mož je vložil ločitveno tožbo zaradi ženinega prešestvovanja; ženina krivda je bila dokazana, vzlic temu je sodišče možu tožbo zavrnilo.

Mož je svoji ženi sprva velikodušno dovolil, da ga vara. Zena ga je rada ubogala in se je svoje pravice posluževala, kadar se ji je zahotelo. Čez nekaj časa se je pa mož premislil, menda se je bil naveličal zakonskega življenja in je iskal primeren vzrok za ločitev. Našel ga je v neštetih izneverah svoje žene. Postavil se je na strogo moralno stališče in je vložil tožbo za ločitev zakona.

Sodišče je pa imelo le malo razumevanja za to čudno »moralo« in je tožbo »varanega« moža zavrnilo.

Svojo zanimivo odločitev je tako-le utemeljilo:

»Zena, ki prelomi zakonsko zvestobo, je silno nemoralna, čeprav ji mož iznevero dovoli. Vseeno pa smo možu tožbo zavrnili. Še bolj nemoralno je namreč ravnanje moža, ki svoji ženi dovoli, da lahko zmerom in s komer koli hoče, prelomi zakonsko zvezo. Tako možu dovoljenje priča o popolnem pomanjkanju moralnega čuta. Mož torej nima pravice trditi, da je njegovo zakonsko življenje zaradi nezvestobe razdejano. Za v bodoče pa velja glede na to pravdo, da je mož svoje dovoljenje preklical, in zato se bo odselej njuno zakonsko življenje sodilo po splošnih načelih javne morale.«

Spomin je izgubil

(n) Stockholm, aprila. Že večkrat smo slišali, da je ta ali oni nesrečen zaradi kakšnega strašnega dogodka izgubil spomin. Nekaj podobnega se je dogodilo nekemu možu, ki je prišel v uredništvo večjega stockholmskega lista in prosil, naj ga predstavijo glavnemu uredniku.

Ko so mu prošnjo izpolnili, je povedal glavnemu uredniku, da je izgubil spomin, da se ne more spomniti niti svojega imena, niti svojega stanovanja, še manj pa kako in kje je živel zadnje čase. Časopisi naj bi prinesli njegovo sliko, da bi ga vsaj tako njegovi znanci in sorodniki spoznali in rešili te strašne negotovosti.

Uredniku se je zdel mož močno podob en nekemu znanemu inženirju. Telefoniral je njegovim svojcem in res je od inženirjeve rodbine izvedel, da je oče pred dvema mesecema odpotoval v London, odkoder še ni nič pisal, tako da so že v skrbah zanj.

Urednik je neznanca odpeljal v in-

ženirjevo hišo, kjer so ga otroci in žena z vriskanjem in veseljem sprejeli. Inženir se pa ni mogel ničesar spomniti in ni spoznal ne žene ne otrok.

Zdaj ga zdravijo najboljši zdravniki; upajo, da bo pri skrbni negi in miru ozdravel in da se mu bo vrnil spomin.

Črnceva prijateljica

(i) Pariz, aprila. Črnc Amadej Diobze Gum je splošno znana osebnost na Montmartru: po raznih zabaviščih, kjer razkazuje svojo plesno umetnost, ga občuduje zlasti ženski spol. Pa ne samo zaradi njegove umetnosti, temveč tudi zaradi tega, ker je na moč čeden in zastaven fant. Toda Amadej se ne meni mnogo za svoje občudovalke. Svojo prijateljico ima, ljubi jo — in zaradi tega le po sili vrača žareče poglede, ki mu jih mečejo zaljubljene Parižanke.

Čudovito skladno razmerje, ki je vladalo med njim in njegovim dekletom, je pa zdaj zatemel siv oblak: Črnc je začel s svojo prijateljico Marijo Mainierjevo prav slabo ravhati. Zdelo se mu je, da mu deklet ni več stodoletno zvesta. Marija se je zagovarjala, Marija je prisegala, Amadej ji je pa grozil. Vprašala ga je, zakaj ji očitno nezvestoba. Tedaj ji je pa črnc pokazal pisanje neke Olge, ki hudo obtožuje Marijo.

Marija je izprevidela, da jo je očrnila njena prijateljica Olga, ki meče že od nekdaj poglede po njenem Amadeju in si ga je že neštetokrat hotela pridobiti.

Skoraj nora od besa je stekla Marija v modno trgovino na najelegantnejši pariški ulici, kjer je Olga v službi. V roki je skrivala britev. Dala je poklicati izdajalsko prijateljico, in komaj ji je stala nič hudega ne slušča Olga nasproti, je potegnila Marijo britev... švrk... in nosa ni bilo več.

Pred sodniki se je Marija zagovarjala z neizmerno ljubosumnostjo. Kljub temu so jo sodniki obsodili na leto dni zapore in na plačilo 10.000 frankov odškodnine.

Prekanjeni slon

(mK) Tole ljubko živalsko zgodbo pripoveduje ameriški cirkuški ravnatelj Dexter W. Fellows:

George Denman, dolgoletni strežaj črede naših slonov, je bil trdno prepričan, da imajo njegovi varovanci pamet. Pripovedoval mi je, da je nekdo zimo v Bridgeportu (Connecticut) vsak dan izginila iz hleva vreča ovsa — tudi potem še, ko smo odpustili osumljenega hlapca.

Denman se je zaradi tega neko noč skril v hlev. Kmalu je slišal lahen strugajoč šum. Sami, pritikavi slon, je previdno izruval svoj kol iz zemlje; bržčas je bil že prej zrahljan, zakaj izruval ga je brez težave. Ovil si je svojo verigo okrog rilca, da bi ne delal šundra po tleh. Nato je previdno odstopical po sedem metrov širokem hodniku k skladovnici vreč in si optal 100 funtov težko vrečo ovsa. Ker je moral zdaj vleči verigo za seboj, se je vračal mnogo previdneje. Ako je že kdaj kakšen slon — da tako rečem — po prstih stopal, je bil to Sami. Ko se je vrnil k čredi, je položil ukradeni vrečo pred Babilona, našega največjega slona. Nato sta se z velikim tekotom lotila ovsa.

Ko je Sami slišal, da prihaja Denman, je hitrih korakov stekel nazaj na svoj prostor.

»Ko sem prišel do njega,« pripoveduje Denman, »je slonel Sami pokojno speč ob steni. Lahno sem ga sunil, in zbudil se je s tistim steklenim pogledom, ki ga opazimo pri ljudeh, ako jih zbudimo iz trdnega spanja. Vedel je pa, da sem ga izpregledal.

Deset zapovedi za duševno ravnotežje

Zdravniška akademija v Clevelandu v Združenih državah je razpisala natečaj, kdo bo poljudno sestavil deset najboljših zapovedi za ohranitev duševnega ravnotežja. Nagrado je dobilo tehle deset zapovedi:

1. Omišlji si zunaj svojega poklica kakšno nedolžno igračkarijo (zbiranje znamk, itd.); tako si izpolniš prosti čas z delom, ki ti je všeč in te zanima.

2. Ustvari si primerno lastno »filozofijo«; skušaj se prilagoditi svoji družabi in duhovni okolici.

3. Zaupaj svoje misli tudi drugim, bodi tovariški v misljenju in čustvovanju. Izpovej se svojim prijateljem in vprašaj jih kdaj za svet.

4. Svojim skrbem pogledj pogumno v oči in jih trezno pretehtaj. Dnevna svetloba razprši nočne strahove.

5. Spravi v sklad svojo domišljijo z resničnostjo. Sanjaj, a tudi delaj! Imej želje, a tudi ustvarjaj!

6. Varuj se bega iz resničnosti! Alkohol, mamila in uspa-vala niso zvesti prijatelji.

7. Pazi, da se tito ne zleni: hodi na sprehode, plavaj, uganjaj šport! Tvoje mišice potrebujejo gibanja.

8. Tudi v ljubezni naj čustvo ne podjarmi pameti docela. Ne obvladana strast je plamen, ki te kaj lahko seže; obvladana strast ti je pa luč na poti življenja.

9. Pazi, da ti skrbi tako ne narastejo, da bi te zadušile. Poklič i pravem času na pomoč. Navadno te tvoji bližnji laže rešijo, kakor sam misliš.

10. Zanesi se na čas; bodi potrpečljiv in upoln. Čas zalezi vse rane. (u x K)

Negujejo kožo -- polepsšajo polt!

ELIDA MILA

ELIDA BELI ŠPANSKI BEZEG
omamljivega vonja — snežnobele barve

zakaj ko sem mu ukazal, naj odpre gobec, se je uprl. Naposled je ubogal in videl sem na lastne oči, da je imel vse žrelo polno ovsa. Potlej sem stopil še k Babilonu; tudi on se je pretvarjal. Le s težavo sem ga zbudil in še teže sem ga pregovoril, da je odprl gobec. V njem je bilo polno ovsa in tudi prazno vrečo je bil zvil v sveženj in jo skril v gobcu. Da bi Babilona prestrašil, sem potegnil velike klešče iz žepa. Žival je nekaj dni prej prestala hudo operacijo — in ko je opazila klešče, je zaprla gobec in zavajala ko majcen otrok. Tak strah sem mu nagnal v kosti, da ni nikoli več grešil. Sami nam je pa tudi potem delal več preglavic kakor vsa čreda skupaj. (Prager Tagbl.)

Kronska barva

(nč) London, aprila. V Aldershotu je tožila 26letna gospodična Izabela Thompsonova brivca Charlesa Petra Clarka, češ, da je pobarval njene lase z najnovejšo »kronsko barvo«, ki ji je pa lase docela pokvarila, saj so dobili grd zelenkast odsev in se ne dade več prebarvati.

Brivec je v svojem zagovoru dejal, da je pred barvanjem gospodično opozoril na morebitno nevarnost novega barvila, ki ga dotlej še ni preizkusil. Gospodična Thompsonova se pa zato ni zmenila in je hotela biti na vsak način prva, ki bo v mestu imela lase pobarvane z novo barvo.

Sodnik je razsodil, da tožiteljčina modna nestrpnost pač ne more biti dovolj tehten razlog za odškodnino, ki jo je Thompsonova terjala v tožbi.

Moderni Salomon

(nč) Bruselj, aprila. Pred policijskim sodnikom stoji mož, ki se je dal ločiti od svoje žene, ker se v zakonu nista dobro razumela. Njun edini otrok — deklica — je tedaj pripadla materi. Zdaj pa zahteva oče otroka nazaj, da ga izroči v rejo neki rednici, ki je otroka že prej imela pri sebi. Oče trdi, da prava mati otroka zanemarlja in da je dekletce pri njej docela zapuščeno.

Sodnik se ni mogel takoj odločiti, komu naj izroči otroka, a na um mu je prišla srečna misel. Vecl je deklici, naj gre k svoji krušni materi; toda otrok je brdiko zajakal in se ni zmenil za poljube in objeme, s katerimi ga je obsipala rednica.

»Dovolj!« je odločil moderni Salomon. »Naj gre zdaj otrok k pravi materi!«

In glej: dekletce je od veselja poskočilo in med smehom in jokom stekla svoji mami v naročje.

Sodnik je razsodil, da ima otrok ostati pri svoji materi.

Da bo vsa družina vesela, je treba samo kupiti »Družinski tednik«!

Anekdote

Einstein in večnost

Einsteina je intervjuvala znamenita časnikarka Thompsonova, žena pesnika Sinclaira Lewisa.

»Kakšna je po vašem mnenju razlika med časom in večnostjo?« je vprašala Thompsonova.

»Dragi otrok,« ji je dobrodušno odgovoril Einstein, »ako bi si vzel toliko časa, da bi vam razložil to razliko, bi minila cela večnost, preden bi me razumeli...«

Nekaj je gnilega

Alexander von Humboldt poroča, da je zaupal nekoč v tropskih krajih Južne Amerike nekega bolnega člana svoje znanstvene odprave nekemu domačinskemu zdravniku. Zdravilo, ki ga je indijanski Metuzalem pripravil iz vseh mogočih bilk in cvetlic, ni pomagalo.

»Zdravilo ni nič prida,« je dejal Humboldt padarju.

Stari očanec je pa skimal z glavjo in je resno in odločno odgovoril:

»Ne, tujec, zdravilo je že dobro, samo bolnik ni nič prida!«

General — pijanec

Baron de Sarrail, francoski general in v svetovni vojni vrhovni poveljnik francoske armade v Siriji, je imel križe in težave z nekim svojim vojakom. Mozek je imel že skoraj vsa francoska vojna odlikovanja, ki si jih lahko prosti pribori. Kljub temu pa ni mogel razločevati v desetnika, ker je bil noč in dan pijan.

»Ako bi neprenehoma ne žrl,« mu je dejal baron de Sarrail, »bi bil že zdavnaj sergent! Samo pomisli, kako imenitno bi se počutil kot sergent!«

»Sergeant? Prava reč! Kadar se napijem, se počutim kakor kakšen general!«

Na obroke

K očetu slavnega francoskega pisatelja Aleksandra Dumasa je prišel neki propadel pisun in vzkliknil: »Pri priči se grem obesiti — sebe in svoje tri otroke — če mi takoj ne posodite tri sto frankov!«

Zmerom radodarni pesnik je prebrskal vse omare in vse žepa, da bi pomogel nesrečnemu tovarišu. Našel je pa samo dve sto frankov. »Več vam ne morem dati,« je sočutno dejal. »To mi nič ne pomaga!« je rohljal obupanec in zavrnil denar. »Moram imeti tri sto frankov, ali sem pa z otroki vred pogubljen!«

Stari Dumas je nekaj trenutkov razmišljal; potlej je pa menil:

»Kako bi bilo, dragi tovariš, ako bi za zdaj sebe obesili, otroke pa pustili za pozneje?«

Vsak svoje...

Med ameriško državljansko vojno je zastopal Anglijo v Washingtonu lord Lyons, aristokrat od nog do glave. Nekoga dne ga je predsednik Lincoln povabil v svoje bojno taborišče, da bi se z njim pomenil o neki važni zadevi. Poslanik se je pripeljal ponoči na bojišče, in ko je zjutraj na vse zgodaj prišel k Lincolnovemu šotoru, je ves osupel opazil, kako si Lincoln sam čisti svoje škornje.

»Gospod predsednik,« je dejal lord Lyons in v obupu sklenil roke, »svoje škornje si čistite...«

»To se vam čudno zdi?« je mirno menil Lincoln. »Čigave škornje naj bi pa čistili, gospod poslanik?«

Princesa in zmedeni policaj

V Londonu pripoveduje srčkano zgodbo o mali princesi Elizabeti, ki se je zgodila še takrat, ko je bil sedanji kralj Jurij VI. še yorški vojvoda in je stanoval s svojo družino še v zasebni hiši sredi Londona.

Nekoga dne se je pred hišo yorškega vojvoda zmešal ves promet. Ljudje so videli, kako se je neki mlad stražnik obupano trudil, da bi uredil promet vozil, hkratu je pa škilil na neko bližnje okno. Na tem oknu je slonela mala Elizabeta in se na moč zabavala, dajaje zmedenemu prometnemu stražniku neka znamenja.

Redar je dobil za svojo nepazljivost hud ukor in vse je kazalo, da bo za kaznen premeščen v drugi okraj. Ko je yorški vojvoda zvedel o tem dogodku, se je zavzel za stražnika, svoj hčerki je pa ukazal: »Tako, zdaj pa stopi dol in se opraviči!«

Londončani so baje z velikim zadovoljstvom gledali, kako je stopila mala princesa k stražniku, mu ponudila ročico in dejala: »Zal mi je, da ste imeli zaradi mene sitnosti. Prav gotovo ne bom tega nikoli več storila.«

Ali radi podlegate vplivom?

Vsak dan mora vaša občutljivost prestati novo preizkušnjo. Ali se hitro raznežite pri ganljivem ali žalostnem prizoru in ali se ob vsaki malenkosti razburite? Morda tega še sami prav ne veste, čeprav bi bilo dobro za vas, ker bi tako lahko spravili svojo rahlostnost v prave meje.

Odgovorite na spodnjih 20 vprašanj docela odkritosrčno (z neodkritosrčnostjo boste le sebe opeharili).

Kadar lahko z mirnim srcem odgovorite »ne«, zapišite 0.

Kadar lahko odkrito priznate »da«, zapišite 3. Kadar se pa ne morete odločiti in oklevate med »da« in »ne«, zapišite 1, če ste bližji »ne«, in 2, če ste bližji »da«.

Vprašanja

1. Ali se z grozo zdrznete ob pogledu na krastačo, kačo ali miš?

2. Ali se znate tako navdušiti za dobro dramo, lepo knjigo ali film, da pri tem pozabite na svoje trenutne skrbi?

3. Ali mislite, kadar ste na parniku, v avtomobilu, v letalu ali na vlakih, da se lahko vsak čas pripeti nesreča?

4. Ali vas pogled na kri odbija?

5. Ali vas zelo potre, če se vam je zgodila očitna krivica?

6. Ali se odkrito veselite prijateljeve sreče, ki bi jo bili tudi vi utegnili doživeti namesto njega?

7. Ali se radi žrtvujete za veliko stvar?

8. Ali imate neprijeten občutek ob pogledu na kirurško orodje?

9. Ali vas v ljubezni rado prime ljubosumnje?

10. Ali se bojite, imate »tremo« (ste plahi), če morate k svojemu predstojniku?

11. Ali vam je tesno pri srcu, kadar se k nevihti pripravljate?

12. Ali odlašate, kadar morate k zobozdravniku, da vam izdere zob?

13. Ali vam grede stokanje in tožbe trpeče osebe do živga?

14. Ali se hitro in močno razburite, če vas kdo razžali?

15. Ali je žal, da niste odgovorili »po zaslugi«, če vas je kdo razžalil?

16. Ali si v cirkusu zakrijete od strahu oči pri nevarnih vajah akrobatov ali krotilec?

17. Ali radi delite darove?

18. Ali bi vas nevshečne okoliščine ali nesrečni dnevi (petek, trinajsti dan v mesecu, itd.) utegnili odvrtiti od nameravanega potovanja?

19. Ali oklevate, preden se lotite dolgočasnega dela?

20. Ali so bojite kritike o svojih dejanjih in svojem vedenju? (nsd)

Z leve na desno: V varšavskem živalskem vrtu je te dni slonova samica dobila mladega. Ker se slon v ujetništvu zelo redko plodi in je varšavski mladič dvanajsti iz evropskih živalskih vrtov, so ga Poljaki krstili na ime »Tuzinko«, t. j. tucatski, — 2. slika: V Monakovem so prejšnji teden na svojevrsten način počastili Hitlerjev rojstni dan: tamkajšnja motorna brigada je naložila na avtomobile 1400 postarnih mamic in jih je peljala v okolico na izlet. — 3. slika: Neville Chamberlain postane po kronanju Jurija VI. naslednik sedanjega predsednika britanske vlade Baldwina. — 4. slika: Eno izmed najlepših italijanskih pinij so izruvali in odpeljali na posebnem tovornem avtu v Rim, kjer bo v okras svetovne razstave leta 1941. — 5. slika: V Portsmouthu na Angleškem preizkušajo novo vrsto miniaturne torpedovke »Moskitov«. Ker je majhna in zelo nagla, ji bo težko priti do živega, tem nevarnejša bo pa zato taka torpedovka vojnim ladjam. — 6. slika: V 24 dneh okoli sveta misli priti švedski žurnalist Torsten Flodén iz Stockholma. Uporabljal bo samo redne letalske zveze in bo potoval čez Berlin, Atene, Aleksandrijo, Nizozemsko, Indijo, Hongkong, čez Pacifik v Manilo, Honolulu, San Francisco, Newyor, nato s Zeppelinom v Frankfurt, Berlin in nazaj v Stockholm.

Navajajmo otroke na red!

Napak misli tisti, ki meni, da otrok nima smisla za red. Neka francoska zdravica je ugotovila, da ima že dojenček nekaj smisla za red ali pa vsaj za navado. Če koplješ nekaj mesecev starega otroka zmerom v isti kadi, bo krčevito jokal, kadar ga boš okopala v novi kadi, čeprav ne bo nič slabša.

Že dvestoletni otrok rad spravlja svoje stvari in igrače na eno in isto mesto in joku, če jih ne najde več tam. Seveda otrokova predstava o redu ni ista kakor pri nas odraslih. Če mama spravi rumena, modra, in bela pisma, ki jih je pisal oče, v eno škatlo, je to za njo red, za njenega štiriletnega sinčka pa nered. Otroku spoznava red od zunaj, po vtisih; to je docela naravno. Njegov red je pač nekaj posebnega red, a red je vendarle.

Če že ne moreš imeti za otroka posebne otroške sobe, mu pripravi v svoji sobici primeren kotiček, ki bo samo njegov. Polica in srednje velika omara bosta zadostovali za njegove igrače. Omara naj ima precej predalov, tako bo otrok po njej lahko uredil svoje dragocenosti.

Ali si že opazila, kako otroci ljubijo škatle? Naredi jim veselje in podari jim sem pa tja kakšno. Višek otrokovega veselja je, če more imeti vsako stvar v škatlici, jo včasih pogledati, poskusiti, potem pa spet spraviti nazaj v škatlico. Igra s škatlicami je najboljše in najlepše vzgojno pot k redu; zalegla bo več kakor sto besed.

Ne pozabi, da so otroci pozabljivi, in zato jih večkrat opomni na nered v njihovem malem domu. Pri nekate-

rih otrocih je smisel za red manj razvit kakor pri drugih. Jaz na primer se za red nisem menila; moja mama je pa kmalu uganila, kako me bo ozdravila. Peljala me je k majhni znanjki, ki je bila prava ljubiteljica zaprtih škatlic, skrivnostnih zavetkov, pisanih pentljic in vseh mogočih papirkov. Nobene stvari se nisem smela dotakniti, tako stroga je bila moja mala prijateljica.

Ko je prišla ona k meni v goste, je bila moja omara za čudo podobna njeni: v belem papirju zaviti koščki pisanega blaga, dragoceni ovitki z znamkami, časopišne slike in ne vem kaj še vse... a vse samo zame. Sicer sem se kmalu omečila in ponosno razkazala svoje zaklade, toda nereda nisem več prenesla. Zdelo se mi je imenitno imeti nekaj, kar druge nimajo in kar jim lahko pokažem bolj od blizu ali bolj od daleč, česar pri svojem prejšnjem neredu seveda nisem mogla.

Vidite, majhen nauk, ki pa v temlju spreobrne in poboljša še tako mladega učenčka. Ko se otrok navadi, da ima pri svojih stvarih red, mu lahko zaupate tudi težje naloge. Urejevati žlice na primer je izvrstna šola za vašo hčerko. Kadar bo pa že sama predstavljala stole po sobi, bo ponosna in bo hotela povsod imeti svoj mali nasek. Ne branite ji in ne smejte se ji, tako bi vse pokvarili. Rajši jo opozorite na to in na ono napako in se delajte, kakor da upoštevate tudi njeno voljo; naredili ji boste mnogo veselja in prišli na svoji vzgojni poti za dobršen kos naprej.

Saskia

Moda 1937

Preprost kraj, izbrano okrasje

Tako je letošnje modno geslo, kako ga bodo sprejele razvane ženske, je pa še nereseno vprašanje. Saj vemo kako ženske sovražijo enoličnost, nikakor nočejo imeti »samostanskih halj«; ali bo imela torej nova moda uspeh tudi pri nežnem spolu? Bržkone, saj je letos kupljena obleka preprosta le na prvi pogled, v resnici je pa morda bolj zanimiva kakor na vse mogoče načine vrezane in izrezane obleke v prejšnjih letih.

Osebnostni okus nositeljice bo to leto kazalo izbrano in okusno okrasje. Vsak šiv, vsaka guba in vsak rob mora biti izdelan kar najbolj pazljivo in lepo. Videli bomo preproste kostume, po vzorcu moških suknjičev, a njih okras bodo z lakom ali svilnim trakom obšili reverji. V gumbnicah bomo nosile vse mogoče cvetke, ki bodo kolikor mogoče podobne pravim rožicam; oblika teh cvetlic se bo ponavljala na gumbih kostumov bluze. Ti gumbi so lahko iz kristala, štrasa, kože ali iz lesa.

Robovi in šivi športnih plaščev bodo obšili z usnjeno vrstico v grobem športnem ubodu, a svileni kostumi bodo imeli šive pošite s svileno vrstico v ravnam ali »cikcakastem« ubodu.

Se tako preprosta obleka naj ima lepe gume in pas s torbico v isti barvi. Kar ste prej izdale za draga blaga, prihranite letos za okrasje. Na dopoldanski mladostni obleki bodo namesto gumbov čepeli ljubki ptički, podkvice ali hišice. Še bolj zanimivi bodo okrogli gumbi s slikami, s hribčkom, izza katerega kuka sonce, drevescem v cvetju, hišico z rdečo streho, ali pa kar s celo vasico. Originalnosti torej dovolj, kaj ne?

Tudi novi pasovi bodo prav lep okras pomladanskih in poletnih oblek. Kolikor preprostejša bo obleka, toli-

Angleške študentke so uvedle gornjo modo za kolesarjenje

ko ljubkejši bo originalni pas. Na spet modernih platnenih oblekah bodo pasovi izvezeni iz pestre volne. Kostumi naj imajo pasove iz kože in ne iz iste gube blaga, kakor je bilo doslej v navadi. Nekaj pa prinaša nov pas praktičnega: včasih ga bomo lahko uporabljali kot torbico, saj bodo imeli skoraj vsi pasovi za kostume, spredaj majhne žepce, v katere bomo lahko vtaknile denarnico, robcček, pa tudi glavnik.

Doslej je ženski svet izbiral z vso skrbjo kraj, letos naj bolj pazi na blago in okras. Le dobro blago se lepo prime telesa, se ne zguba ob vsaki priliki in se nosi lahko več let. Če si iznajdljiva, ti okrasje ne bo preveč praznino mošnjčka, saj bo imela toliko izbire, da boš tudi za majhen denar našla kaj ljubkega in svojevrstnega.

Da boš vitka!

Pravijo, da »obleka naredi človeka«. Pa ga tudi res! Shujševalni postopki vseh vrst in načinov so za žensko prav tako ponižujoči, kakor je človeka nevredno jesti brez misli in brez mere.

Pravilna in preprosta hrana, zdravje in dovolj gibanja, pa boš ravno pravšnja, ne presuha, ne predebelja, ampak lepo vitka.

Poseben čar in mik ima ta beseda. Ali ne? Nekaterim se zdi tisto, kar pomeni, nedosegljivo. Pa ne vedo, da jim za vitkost manjka predvsem najvažnejše: šiviljska umetnost.

Ni vsaka ženska po poklicu šivilja. Pa tudi nadarjenosti za ta posel nima vsaka. Smisel za šivanje, čut za pravilno in lepo oblačenje pa bi morala imeti prav vsaka ženska.

Vitka hočeš biti! Dobro. Potem predvsem vedi, da vsaka obleka, ki ti je v časopisu všeč, ni zate. Modni risarji so svoje modele ustvarili za povprečni, prav za prav idealni tip ženske postave. Če hočeš, da bo obleka, ki ti je v časopisu všeč, lepa tudi na tebi, to je, da boš ti lepa v njej, moraš marsikatero podrobnost na slikki prilagoditi sebi, to se pravi, marsikaj bo treba v kroju in izgledu predrugačiti.

Močne ženske ne bi nikdar smele nositi preozke obleke. Njih obleke pa tudi ne bi smele biti preveč preproste in enostavne. Kazaki, volani, pahovke, šapoltji in podobno, močno postavljeno žensko popravijo. Samo boki ne smejo biti z blagom in okrasni preveč poudarjeni. Zajetnejše gospe in gospodične naj se pa tudi izognejo

širokim in prebogatom rokavom, čeprav bi jim jih gospa moda pripočevala ali celo vsiljevala.

Jopica angleškega kroja se jim bo lepo podala, če bodo reverji speljani precej globoko navzdol, pri plašju bo pa poudarjal vitkost ne preširok, skoraj do pasu segajoč krzen ovratnik.

Če si močna in še majhna povrhu, ne nosi pasu, posebno širokega ne in ne takega, ki obsega vso postavo.

Poudarjeni podolžni šivi ti bodo tudi pomagali, da boš videti bolj sloka.

Kombinacija krila in bluze, ki telo nekako prereže, za močne postave ni. Majhna, okrogla oseba bo pa videti prikupna in mična v kombinaciji bluze ali kratkega živetka s krilom, podaljšanim navzgor nad pas.

Okrogli ovratniki, obleke pri katerih leže črte vodoravno, križaste obleke, niso zate, če meniš, da si močna ali celo debela.

Vendar se zato črtastemu in križastemu blagu ne boš odrekla. Obleko boš ukrojila tako, da bodo črte ležale podolgem, križasto blago boš pa položila tako, da bodo kvadrati ležali v diagonalni.

Preveč živih, kričečih in velikozorčastih blag močna in majhna ženska ne bo kupila.

Za vse, majhne in velike, suhe in debele pa velja tole:

Poskusite se spoznati take, kakor v resnici ste! Napravite, ustvarite iz svojih let, s svojimi barvami, iz svoje postave in iz vse svoje osebe poseben tip! In se njemu primerno oblačite.

(z)

Naša kuhinja

Kako spoznamo, da kvas ni svež? Svež kvas ima dober, sadju podoben duh, lepo zunanjsčino ima in se ne drobi.

5 gramov (1 velika žlica) soli je na dan za kuho več ko dovolj. Kar je več, je škodljivo!

JEDILNIK ZA SKROMNEJSE

Četrtek: Krompirjeva juha, svinjski uhlji s kaprami v omaki.

Petek: Lečna juha, zabeljeni makaroni z rdečo peso, banane.

Sobota: Jetrna kaša s kislimi kumaricami, zdrobovi žličniki v mleku.

Nedelja: Svinjski karé s papriko*, artičoke, snežni žličniki.

Ponedeljek: Goveja juha z vlivanci, dušena govedina z rižem in paradižnikovo omako.

Torek: Zelenjavna juha, rezanci z gnjajto, špinato in solato.

Sreda: Telečje meso v obari s cvetačo, buhtlji.

JEDILNIK ZA PREMOŽNEJSE

Četrtek: Juha z jajcem, kokoš v obari s testeninami, ocvrti krofi iz žganega testa z malinovim ocedkom.

Petek: Obarna juha z zdrobom, jajčne palačinke s sardinami, špinaca, češki telki.

Sobota: Kumnova juha, koštrunova omaka s krompirjem, praženec z rabarbarovim kompotom.

Nedelja: Umetna želvasta juha, zvitata telečja obistna pečenka, solata, krompir mandljev puding**.

Ponedeljek: Goveja juha z zdrobovimi žličniki, govedina v obari, cvetača v obari, govedina, snežni kolač.

Torek: Goveja juha z ribano kašo, možgani s špinaco, kipnik iz orehovitih rezancev.

Sreda: Zelenjavna juha z jajcem, zeljnato meso s krompirjem, španska grmada.

Pojasnila

* Svinjski karé s papriko: Svinjski karé vdrgni s soljo in kumnom in opci na svinjski masti. Dodaj precej drobno sesekljane čebule, ko povre, zalij z vodo in peči meso pri enakomerni toploti. Omako začini z mlo papriko in zalij s kislom smetano, prevri še enkrat in predaj omaki rezine kislih kumaric.

** Mandljev kipnik. Zmešaj 10 dek presnega masla in 12 dek sladkorja v prahu, da se speni, dodaj pet rumenjakov in 12 dek olupljenih, posušenih in zmletih mandljev, nekaj limonove lupinice, 3 deke moke, in nazadnje sneg petih beljakov. To zmes kuhaj v dobro namazani in s sladkorjem potreseni obliki. H kipniku lahko serviraš šodó ali sadne ocedke.

ZA RAZVAJENE ŽELODCE

Nadevane artičoke

Osnaži artičoke, tako da odrežeš na spodnjem koncu vrsto debelih listkov s storžkom vred, poplakneš v vodi in kuhaš v slanim kroupu pol ure. Izkroži jim srčke in napolni votlino s sesekljano pečeno teletino, kateri pri- mešaj kislo smetano in nekoliko soli.

Nadevane artičoke duši na presnem maslu približno še pol ure in prilij sem pa tja nekoliko juhe.

Lahko pa za nadev sesekljaš rako-vega mesa in zelenega peteršilja, pri- mešaj mu presnega masla, 1 jajce in nekoliko kruhovih drobtin ter napolniš z njim artičoke. Potem duši arti- čoke na presnem maslu in juhi.

Telečje srce v kaprni omaki

Pretakni telečje srce z rezanci sla- nine in ga peči tako dolgo na presnem maslu s čebulo, materino dušico in soljo, da srce na obeh straneh lepo zarumeni. Potem ga zalij z juho in duši eno uro. Vzemi ga iz posode, precedi sok, poberi mast z njega, pri- daj, ako treba, malo belodrajvega pre- žganja in 2 žlici kaper, dobro prevri omako in oblij z njo srce.

Jajčni konjak

4 rumenjake, 25 dek sladkorja, neko- liko vanilije (ne vanilina!) in 1/1 sme- tape stepamo nad soparo, dokler že skoraj ne vre. Potlej stepemo peno na hladnem, prilijemo 1/1 konjaka in 1/1 vinskega cveta.

Čim starejši je jajčni konjak, tem boljši je.

Tople francoske omake

Osnovna omaka je »sauce blan- che«: Maslo razbehlamo, podmetemo z moko in zalijemo z juho. Pridatki: sol, limonov sok, košček presnega masla.

Sauce brune: Prejšnji omaki pridenemo sok od pečenke (glace).

Sauce moutarde: Osnovni omaki primešamo pred serviranjem nekoliko gorčice in kisa.

Sauce a la creme: Osnovni omaki primešamo smetano.

Sirovo pecivo

Iz 8 dek moke, 4 dek nastrganega parmezana, 6 dek presnega masla, 4 dek olupljenih drobno zmletih man- dljev, 1 rumenjaka in nekoliko soli vmesimo testo in ga za nožev hrbet debelo razvaljamo.

Potlej izrežemo poljubne like. Polo- vico peciva pečemo nenamazanega, po- lovico ga pa namažemo pred peko z rumenjacom in potresemo po vrhu s soljo in kumno, ali pa z nastrganim sirom in papriko.

Naposled spenimo 5 dek presnega masla, 3 dek nastrganega sira in malo soli — ter s tem namažemo prazne — že pečene like — nato jih pa po- krivemo s papirčnimi in slanimi koščki. Sirovega peciva ne smemo temno za- peči.

Domači zdravnik

Kako odpraviti bradavice. Bradavico pomazi s kadečo se solitrno ali salicilno kislino. Zdravo kožo pa moraš precej dobro zavarovati z obližem. Pre- prosto sredstvo, ki uničuje bradavice, je kreda. Večkrat na dan si namaži bradavico s kredjo, ki jo nosiš lahko kar s seboj v žepu. Odstranjevanje bradavic s kredjo ima to prednost, da ni prav nič nevarno.

Kurja očesa, to nadlego ni lahko odpraviti. Trdovratna kurja očesa pa vendarle prenešaš s smrekovo smolo, ki jo segreješ, namažeš na krpicu in položiš na kurje oko. Že drugi dan boš kurje oko lahko »izdril«. Naj bo kur- je oko še tako zastarelo in trdovrat- no, ga boš po nekaj dneh zanesljivo odpravila.

„ORLOV“

Zobna ščetka „ORLOV“ ohrani tvoje zdravje, tvoje zobe pa čiste in bele

Dobi se povsod!

Počitek in lepota

»Kdor se ne zna odpočiti, tudi de- lati ne zna.« Ta pogovor bi za žen- ske lahko prikrojili takole: »Katera se ne zna odpočiti, ne bo nikoli lepa in sveža.«

Naše matere in babice so živele pre- prosteje in mirneje kakor me. Zato pa tudi nobena ni poznala nevroze, migrene, lene prebave, želodčne kishi- ne in ne vem česa vsega še. Takrat ženske niso bile ves dan zdoma, v službi pri delu pa tudi v vseh mogočih klubih, na obiskih in zabavah ne. Res- da so bile včasih socialne razmere bolj urejene, da so skoraj vse ženske dobro jedle in dosti spale, nevrozo in nevra- steno so poznale samo iz knjig in romanov. Velika napaka današnje ženske je, da premalo ceni počitek ali pa sploh ne.

Vsaka ženska, ki bi bila rada dolgo lepa in čedna, naj spi vsako noč vsaj 9 ur, pozimi pa še več. Posebno velja to za one, ki imajo štirideseto leto že za seboj. Pojdi spat vsak večer ob isti uri, in sicer še pred polnočjo. Or- ganizem se rad navadi na red pri spanju, potem je namreč tudi pre- bava lažja in hitrejša. Najboljše je spati v dobro prezračeni sobi, če si pa utrjena, se tudi noči pri odprtem ali priprtem oknu ne boji! Pazi, da ne bo prepiha.

Važno je, da pri spanju ne tlačiš obraza v blazino, ker to zelo škoduje nežni koži in pospešuje nastanek in razvoj gub. Tudi spanje na dlani, podviti pod licem, je škodljivo.

Mnogo žensk ne more zaspiti, ker imajo mozhno čelo in obraz. Tej nad- logi boš hitro kos, če vzameš tanko, fino volneno krpo in jo položiš na obraz. Kmalu se boš ogrela in sladko zaspala.

Po zajtrku je priporočljiv kratek odpočitek, prav tako po kosilu in večerji. Če po kosilu malo poseliš ali poležiš, boš imela čisto polt, ker po- čitek po jedi pospešuje prebavo. Sko- raj bi rekli, da je napak po jedi ločiti se težjega dela ali oditi na sprehod, ker vse to moti prebavo; da je od prebave precej odvisna lepota tvoje kože, pa menda veš.

Kadar si zelo izmučena, lezi popol- dne v zadržo sobo in počivaj mirno in sproščeno vsaj eno uro. Po tem počitku bo tvoja polt sveža in tvoje oči bleščeče. Pri počivanju si izbi- ri z obraza puder ali kremo, le tako bo uspeh popoln.

Vidiš torej, da niso vsa sredstva za lepoto draga in nedosegljiva, narobe: najboljše lepotni pripomočki so zme- rom tisti najpreprostejši in že nešte- tokrat preizkušeni, ki jih narava sa- ma priporoča.

ŽENSKI RAZGOVORI

Marija J., Zagreb: Kako je treba jesti kaviar? S kruhom?

Kaviar navadno vedno servirajo z malec oprazanim kruhom. Režino tega kruha namažemo s presnim maslom in ga nato obložimo še s kaviarjem. Pri tem rabimo vilice ali nalašč za to pripravljeno nož, nikdar pa ne jekle- nega noža. Kaviar je ribja jed in mo- ramo zato z njim ravnavati kot z ribo. Rib pa tudi nikdar ne smemo jesti z nožem. Če hočemo, nakapljamo na ka- viar še malo limonovega soka, da še izboljšamo okus.

Marica V., Lj.: Kaj pa kaktusi? Ali jih je treba zelo negovati? Jaz imam prav malo časa, a vendar bi na oknu rada imela nekaj teh bodikastih gla- vie.

Če imate malo časa, pa bi vseeno hoteli imeti vrčček pred oknom, so kaktusi ko nalašč za vas. Seveda le, če so vam všeč. Nekaterim se zde do- gočasni. Pa niso. Kar kupite si jih nekaj, prodajalec vam bo rad nasve- toval najodpornnejše vrste, ki potrebu- jejo prav malo nege ali skoraj nič, in so zanj zelo hvaljevni. Zdjaj je čas za presajanje. Lončke vzemite rajši manj- še kakor prevelike. Ko kaktuse presu- dite, jih 4 do 5 dni ne smete zaliti. Pustite jih na mirnem, nesolnitem kra- ju. Potem šele jih zalijte in prinesite na okno. Najlepše vam bodo uspevali, če jim napravite nekakšno s steklom pokrito gajbico ali gredico na oknu, ki polni. Če bi se zanj zanimali, kar sporočite, pa vam pošljem sliko take gredice na oknu. Kaktusom dajte rajši manj moče ko preveč. V zimskem ča- su jim pa vodo takorekoč odtegnite. Na ta način boste s časom najlaže vzgojili cvetlove.

Zofka Z., Smartno: Povejte prosim recept za kakšno zdravo pijačo. Na spo- mlad precej trpim zaradi žeje; alkoholi- nih pijač ne pijem nobenih, saj tudi po- magalo ne bi. Lani sem se razvadila z malo oslajenim ruskim čajem, pa mi ni dobro storilo.

Najboljši so sadni sokovi, posebno limonov. Limonada je zdrava in vam bo žejo najhitreje ugasila. Dober je tudi čaj iz posušenih jabolenih in bru- skovih olupkov; izboljšate si ga z li- monovim sokom. Ali si pa skuhajte krljeve in pijte njihovo vodo. Preveč tekočine pa nikar. Če vas muči čez- merna žeja vprašajte rajši zdravnika za nasvet.

Damijana.

Cene naših malih oglasov so zmerne in času primerne!

TUDI ZA POMLAD KUPITE

pri PAULIN-u
V LJUBLJANI, KONGRESNI TRG 5Ker čas in moda zahtevata lepo linijo,
ta pa dober in pravilen kraj, ki je odlika
naših plaščev, kostumov in paletojev

Skrivnost LOGARSKKE HIŠICE

Roman. — Angleški napisala Elinor Glyn. — Prevedel Z. P.

2. nadaljevanje

»Jahajva po tej pešeni poti navzgor, Millicent,« je dejala, ko sta stopili iz hotela. »Tam se nikoli nisva bili in rada bi vedela, kam drži ta pot; morda se nama obeta odondod lep razgled.«

In res sta zavili na to pot. Tamara sama ni vedela, česa se je nadejala. Jahali sta pač dalje in tako sta prišli do nizkega plota, ki je obdajal hišico s krasnim razgledom na puščavo in na zeleno pokrajino blizu Kaira. Tamara je že zdavnaj uzrla v daljavi nekaj negotovega in je mislila, da je morda stolp za hotelski vodovod; tako pusta in siromašna se ji je zdela stavba. Pozneje so jima povedali, da si je dal sezidati to hišico neki zmešan Italijan, ki se mu je zahotelo miru in samote.

Hišica je bila res čudna. Prav zgoraj so bila majhna okna, bržčas za razsvetljavo kakšnega ateljeja; na strani proti Nilu je bil vzdign mostovž.

Ko sta se približala hišici, sta opazili, da leži na mostovžu zleknjen mlad mož. Ležal je na trstninastem ležalnem stolu in je bral neki francoski roman. Tamara je namreč spoznala platnice knjige, in razen tega je še videla, kar moramo v njeno sramoto priznati, da je bil mladi mož oblečen samo v belo in sinje progasto pidžamo. Odpeti suknič je kazal gole prsi in iztegnjena noga, bingljajoča čez naslonilo nizkega stola, je bila resnično tudi — bosa! Mrs. Hardcastlova je spodbodila svojega osla in je zdrvela mimo... pot je držala preblizu mimo tega nedostojnega prizora! Tamara je jahala za njo, vendar ne tako hitro, da bi se ne bil utegnil mladi mož vzravhati na svojem ležišču in jo osiniti s besnim pogledom. Zdelo se ji je celo, da je slišala, ko je dejal: »Ti prekleti tujci! In še preden je zavila na desno, je opazila, da je prišel mlademu možu v sinjo obleko oblečen Arabec kavo na pladnju. V njej je kar zavrelo od gneva.

Ali si naposled domišlja, da ga je prišla gledat? Ali si nemara res to misli? On se očitno ni zmenil zanjo, saj spoznal jo je bil gotovo. Morda pa tudi ne; ljudje so z velikim slankom na glavi čisto drugačni kakor z ovitim salom.

Zakaj sta le morali prav to pot ubrati? Stokrat ljubše bi ji bilo, da je bila predlagala izlet k piramidam.

»Tamara,« je dejala Mrs. Hardcastlova, ko sta jahali že navzdol in sta bili že daleč v stran od mladega orjaka, »ali si videla, da je ležal tam neki mož na ležalnem stolu? Strašen človek; kar na pol nag ti leži na mostovžu!«

»Niti opazila nisem,« je dejala Tamara in niti zardela ni spričo laži. »Čudim se, Milly, da si se tja ogledovala, ko je razgled vendar tako krasen.«

»Tak drago dete, morala sem ga videti. Da ga ti nisi opazila, mi ne gre v glavo. Po životu je bil razgaljen in še bos je bil povrh!«

Poslednje besede je Mrs. Hardcastlova samo šepnila.

»Bržčas mu je vroče,« je dejala Tamara; »saj imamo kar obupno soparico.«

»Ali mar misliš, draga moja, da se pošteni ljudje — pa najsi je vreme lepo ali grdo — do obeda ne oblečejo in se celo izpostavijo pogledom mimoidočih? Ali mar misliš, da utegne spodoben človek res kaj takšnega zagrešiti?«

»Nu, morda pa sploh ni,« spodoben človek,« je priznala Tamara. »Morda je kakšen bebec. Opiši mi ga, Millicent, ko si si ga tako natančno ogledala.«

Mrs. Hardcastlova jo je očitačje pogledala in dejala: »Prav tako se delaš, kakor da bi bila nalašč gledala tja. No, zdel se mi je zelo dolg in prav nič debel. Mislim, da bi znal biti Anglež, ker ima zelo svetle lase.«

»Ne, Anglež prav gotovo ni!« je vzklila Tamara. Ko je pa opazila presenečenje na prijateljicinem obrazu, je brž pridelala: »Mislim namreč, da skoraj ni verjetno, da bi kakšen Anglež zagrešil takšno nedostojnost, vsaj ne nobeden izmed tistih, ki jih srečujemo v Kairu. Tisti niti ne utegnejo... ali mar ne?«

Ta sicer šepavi odgovor je prijateljico vendar pomiril. Prevroče je bilo za take pogovore in Millicent se je morala razen tega po hribu navzdol držati oslu za vrat. In tako ji res ni kazalo, da bi se še obračala. Ko sta pa prišli v široko ravnico, je Millicent spet povzela: »Morda je bil pa res kakšen norec, Tamara, ki so ga s strežajem poslali v tole puščavo. Prava sreča, da sta bila gonjača z nama!«

Tamara se je nasmehnila in odgovorila: »Zares si goska, Milly. Veš... zdi se mi, da bi naju vendar ne mogel pojesti. Ubogi človek nima vendar ni storil nič zalega. Morda pa sploh ni bilo prav, da sva jo mahinili po tej poti. Morda je pot celo zasebna.«

»Kljub temu bi ne smel tako razgaljen ležati na mostovžu,« je vztrajala Millicent. »Takšno nedostojnost kratko in malo niso na mestu. Pomisli samo, da so bila z nama kakšna mlada dekleta! Niti misliti na smem na to! Strašno!«

»Veš kaj, draga Milly, pozabiva to, kakor da nisva ničesar videli,« je smehljaje se svetovala Tamara. »Zdaj pa le malo poženiva osla, da se odreševa takšnih misli!«

Pognali sta osla v beg. Ko sta se tisti popoldan odpeljali izpred hotela v kočiji, je jahal mimo neki mlad gospod na arabskem konju. Oblečen je bil v jahalno obleko in zdel se je zelo gosposki in lep. Njiju se za mar ni imel.

Medtem ko je začelo Tamari nemirno utripati srce, je vzklila Mrs. Hardcastlova: »Poglej! Skoraj bi prisegla, da je ta jezdec tisti norec v pidžami.«

III

Ples pri kedivu

Tamari je bilo na plesu pri kedivu marsikaj všeč, toda dolgo se ni mogla potolažiti, da je zaradi vrveža na ulicah potrebovala toliko časa za pot do kedivove palače.

Njegov dvorec je bil — prav gotovo je danes še zmerom — takšen kakršni so vsi dvorci, ki so sezidani v pulem slogu tretjega francoskega cesarstva. Lep res ni bil. V dvorani so slavnostno močno pozivile prepele pisane častniške uniforme, pomešane med civilno oblečene egiptovske uradnike.

Tamara se je s svojo prijateljico sprehajala po sobanah in se zabavala z znanci. V polkih, ki so bili tistikrat v Kairu, je bilo mnogo mladih elegantnih častnikov, ki so se naslajali plesu z vitko mladovo. Na moč elegantno oblečena Tamara se je skoraj ves čas vrtela, največ z nekim elegantnim huzarjem.

»Stopiva bliže k dvorjanikom, da si bova laže ogledala Ruse,« ji je dejal častnik. »Morda še ne veste, da je snoči prišel v Kairo neki veliki knez; tudi on je med povabljenih na plesu.«

Ustoppila sta se blizu neke manjšee gručice, ki je obkrožala kediva. Med bleščecimi uniformami knezovega spremstva je obviselo Tamarino oko zlasti na neki rdeči uniformi, kakršne do tistega dne še nikoli ni videla. Pozneje je izvedela, da je mladi častnik kozak carjevega spremstva. Na prvi pogled se ji je zdelo njegovo oblačilo kakor prekrasen kostum za maskarado. Visoki škornji, nad vse okusni sukniči jutrovskega kroja, bele hlače, kakor škrlat rdeči rokavi, srebrni in zlati našivi in za čudežno lepim pasom zataknjeno orožje: vse to je bilo Tamari na moč všeč. Zdalci je spoznala častnika — bil je mladi mož, ki ga je srečala pred sfingo...

Kako le obleka spremeni človeka! si je mislila pri sebi. Zdalci se ji je zdel ko princ iz pravljice in videti je bilo, da je kakor rojen za takšno krasno uniformo. Zdalci si je šele lahko razložila, zakaj se je zdel tako neznan v svoji flanelasti obleki; bil je vojak in ni bil vajen civilne obleke. Saj so ji že večkrat pravili, da so v drugih deželah oblečeni častniki zmerom v uniforme — in ne kakor na Angleškem, ko jim je uniforma samo nadležna dolžnost.

On se je delal, kakor da je ne vidi. Ko je med plesom malo postala, da bi si odpočila, je stala tik njega, malo v stran od bučne družbe.

Njune oči so se srečale. V njegovih se je zrcalil prav tisti porogljivi nasmeh, ki jo je tolikanj

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovrtačke, zapestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

dražil, pa jo je hkratu vendarie primamljal. Ni je pozdravil, in zdelo se je, da mu še na um ne pride, da bi se ji dal predstaviti. Tamara se je raztogotila.

»Predstaviti bi se vendar lahko dal; sicer moram smatrati njegovo vedenje za predrznost,« si je mislila.

Dobro je vedela, da je bila nocoj posebno lepa; lepa in gosposka, mlada in sveža ko dekle. In res ni bilo skoraj v vsej dvorani moškega, ki bi ne bil pasel oči po njej. Bes je poživil ogenj njenih oči in na njenih licih se je pojavila živa rdečica. Plesala je čedalje strastneje.

Ko je prišla že v drugo v neznančev blizino, je bilo pač že minilo pol ure, čeprav ni ves ta čas izpustila rdeče postave niti za trenutek iz oči.

Mladi častnik ni plesal, temveč se je včasih pogovarjal z velikim knezom, ali so ga pa z ostalim spremstvom predstavljali imenitnim damam. Na obrazu se mu je zrcalila dolgočasnost.

Tamari ni marala vprašati po njegovem imenu, četudi bi bila to prav lahko storila, zakaj vsakdo se je zanimal za Ruse in vsakdo se je rad o njih pogovarjal. Tamara se je kar ogibala skupine odličnih Angležev, ki so stali poleg Rusov. Ko je spet prišla mimo visokoraslega kozaka, ga je ošinila s prezirljivim pogledom.

Toda takšna usoda ji ni bila namenjena vso noč! Kmalu nato je prišel atašé ponjo, da jo predstavi velikemu knezu. Ko se je pred njim po dvorjansko priklonila, je pristopilo njegovo spremstvo, da se ji predstavi.

»Knez Milaslavski,« slišala je, da ga je neki njegov prijatelj klical za »Gricka«. To ime ji je bilo na moč všeč; zakaj neki je takšen grdu, da jo tako ponižuje? Zdelo se je sama sebi od sile »neznanec«. Nikoli bi ne bila smela dovoliti, da jo je pri sfingi ogovoril; zdaj je bila hudo kaznovana za svoj prestopek zoper dostojnost!

Z vsemi drugimi je spregovorila nekaj besed po francosko, a ker je Milaslavski še zmerom stal pred njo s porogljivim nasmeškom v očeh, se je obrnila v stran in si je od sramu in togote zgrizla ustnice skoraj do krvi.

In še preden se je zavedela, je že spet plesala z nekim divjim grofom v zelenosrebrni uniformi. Njun pogovor je bil nadvse »zanimiv«.

»Ali ste že dolgo tu, madame?« »Ne, monsieur, šele nekaj tednov, jutri pa že spet odpotujem.« »Oh! Prekrasno plesate!« »Res? Veseli me.«

Ruski grof jo je držal prav tesno, in skoraj brez sape je obstala pri nekom oknu, kjer so izza rešetk gledale uboge haremske žene rajajoče pare.

Grof se je priklonil — Tamara takisto. Najbrže ni bila pri Rusih navada, da bi plesali z isto damo ples do konca.

Tedaj je tik njenega ušesa spregovoril glas: »Ali smem prositi za cast, da zaplešete z menoj, madame?« In uzrla je pred seboj kneza.

Samo sekundo se je obotavljala. Prva njena misel je bila, da ga prezirljivo odslovi; toda precej si je spet rekla, da bi bilo to nedostojno in smešno; zato je s hladnim »da« dovolila, da ji je položil roko okoli pasu. Godba je baš takrat zaigrala prav zapeljiv valček, ki je tisto leto vse mlade ljudi kar v pete srbel. Ako je že grof dobro plesal, je ta mož plesal kar nebesko. Tamara ni spregovorila niti besedice in nalašč ga tudi pogledala ni, temveč je pobesila ponosno glavo, da je videl samo bleščeče se demante njenega diadema. Držal je ni morda na kak rafiniran način; plesal je pač nebesko, to je edini izraz. In tudi sicer je bilo na njem nekaj, kar je nedopovedljivo primamljalo; vsaj Tamari se je tako zdelo.

Naposled sta se vendar malo odpočila, in on je prvi spregovoril. Dogodka pri sfingi ni omenil niti z besedo; govoril je samo prav resno o Kairu, o polu in o dirkah in ji je naposled začel pripovedovati, da se je danes pripeljal njegov veliki knez. Povedal ji je tudi, da on sam ni od kneževskega spremstva, temveč da se potika za svojo lastno zabavo po Egiptu. Kolikor je Tamara uvela iz njegovih besed, je moral biti že od novembra v teh krajih. Ob Nilu se je že vozil in je imel srečo, da je v Meni našel malo hišico, kjer ima mir in ga nihče ne moti.

Tamara se je morala smejeti, ko se je spomnila Millicente in njene osuplosti spričo nesrečne pidžame. Če bi Millicent vedela, da ona zdaj z njim pleše! Ko se je nasmehnila, ji je spet položil roko okoli pasu in jo zavrtel. Tokrat jo je prižl je bliže k sebi, in ko se je spet znova tako ljubko nasmehnila predse, jo je stisnil k sebi in dejal: »Ako se še enkrat tako nasmehnete, vas poljubim — kar tu sredi dvorane.«

Tamara je obstala ko ukopana; kri ji je udarila v obraz in vsa srdita je vzklila:

»Kako si le upate izreči takšno predrznost!«

Stala sta tedaj v nekem kotu in nihče ju ni imel za mar. Na vso srečo, zakaj bliskovito se je bil nagnil in jo poljubil na tilnik. To se je zgodilo s tako neverjetno naglico in s tolikšno drznostjo, da bi bil celo slučajen opazovalec mislil, da se je častnik samo sklonil in nekaj pobral. Toda poljub jo je žgal na vratu; komaj je zadrževala solze ranjenega ponosa.

»Kako si le upate, kako si le drznete...« je hlipnila. »Zares, kavalirsko ste mi poplačali, ker sem vam snoči dovolila, da se pogovarjate z menoj.«

»Snoči?« je odgovoril in s silo pritegnil njeno roko pod svojo, zavivši s Tamaro k skupini njenih prijateljev. »Snočno noč ste se bali, da bi me kdo iz hotela ne videl, nocoj pa mi kažete trmo. Samo še enkrat poskusite, pa vas poljubim na usta.«

Tamara je prebledela ko zid; zdelo se ji je, da ji zmanjkuje tal pod nogami in da ji kolena klečajo. V vsem svojem urejenem in mirnem življenju ni še nikoli pomnila tolikšnega razburjenja.

Knez jo je pogledal, in iz njegovih oči je izginila vsa divjost. Resno in vljudno se ji je priklonil in se je tik Millicente poslovil od nje.

Tamara je vedela, da se mora prava dama zmerom znajti; zato se je z veseljem obrazom obrnila k prijateljici in ji jela gostoleti, ka-

Tisoč je bolezní,
a zdravje samo eno!

Bili zdravi ali bolni, ako še ne poznate RADENSKEGA zdravnika kopališča, zahtevajte s kratko dopisnico prospekte in navodila od uprave

Radenskega kopališča,
Slatina Radenci
(pri Mariboru)

ko imenitno se zabava; njene nosnice so pa drhte se ves večer. »Hvala Bogu!« si je mislila nekaj ur pozneje, ko je legla v posteljo. »Hvala Bogu, da jutri odpotujeva. Nikoli ga ne bom več videla, in živ krst ne bo zvedel o moji sramoti!«

IV

Na parniku

Drugo jutro sta odpotovali. Nekoliko objokanih prijateljev je stalo pred vlakom in v njunem oddelku je bilo toliko rok kakor v kakšni cvetličarni. Z vsako minuto se je Tamari vračalo duševno ravnotežje ob misli, da bo vsak hip obrnila hrbet tej deželi svoje sramote.

Vožnja do Aleksandrije je utrudljiva, prašna in vroča, ne vidiš pa na vsej poti ničesar zanimivega. Takoj po prihodu sta stekli na ladjo in nista privoščili niti pogleda sopotnikom, ki so z njima vstric stopali po ladijskem mostiču. Nobena izmed njih ni bila odurna zoper morskoro bolezen, in še utrujeni sta bili do smrti. Zdelo se je, da bo noč nemirna; pri prihodu sta se zaklenili v svoji kabini, da bi kolikor mogoče prej zaspali.

Prihodnji dan je bila nedelja; veter je še zmerom bril, popoldne se je pa nekam polegla. Tamara je vstala in se oblekla, potlej je pa zavila na palubo.

»Mrs. Hardcastlova je odšla že pred več urami gor; že pred obedom je odšla iz kabine, madame,« je dejala sobarica Tamari. »Naročila je, da stopite precej k njej, ko boste vstali.«

Parnik je bil eden izmed mnogih, ki prevažajo potnike med Aleksandrijo in Trstom. Obe Angležinji sta si dali postavili ležalna stola v zatišje, in Tamara se je že veselila, da bo lahko tam pri mesečini sedela in občudovala lepoto nočnega morja. Sobarica je šla z ogrinjalom, blazino in s knjigo v roki pred njo. Šele ko je Tamara sedla, je opazila, da stoji poleg nje prazen stol.

»Ta zaspanka,« jo je pozdravila Millicent Hardcastlova, »ves božji dan prespiš! Ze od popoldneva je tako krasno vreme, in ves ta čas sem se imenitno zabavala. Izredno vljudni mladi knez, ki sva se z njim pri kedivu seznanila, je na ladji; stol poleg tebe je njegov. Pravkar je odšel s Stephenom Strongom. Ure in ure sva kramljala.«

Tamara je zdajci hladno spreletelo.

»Nisem ga videla niti v vlaku, niti ko sva stopili na ladjo,« je s tezaivo izjavila.

»Tudi jaz ne; moral je pa biti tik za nama. Za mizo sedi prav poleg naju. Prava sreča, da so ga nama predstavili; ne bi se mogla kar tako s tujcem zabavati, čeprav na ladji take reči niso tako stroge. Kratko in malo ne razumem ljudi, ki med potjo sklepajo znanje. Ali gre tebi v glavo?«

»Ne,« je komaj slišno dahnila Tamara.

Premišljala je, kaj neki naj stori. Kneza ne bo mogla ignorirati, ne da bi Millicenti povedala, zakaj tako počne. Razen tega bi bil njen prezir njemu samo v zabavo. Najbolje bo, si je dejala, da ostane hladna in nedostopna. Ako bi pa postal spet predrzen, se bo kratko in malo zaklenila v svojo kabino.

Ti vražja smola, ti! In Tamara je bila trdno prepričana, da ga ne bo nikoli več srečala! In zdaj bo sta do srede popoldne skupaj, in neprenehoma jo bo njegova navzočnost spominjala najsrmatnejšega trenutka njenega življenja. Po njeni lastni krivdi se je zgrnila nesreča nad njo; in prav je tako! Zakaj je pa obrnila hrbet strogim naukom, ki jih jo je učila teta Klara! Da mu ni pri sfingi odgovorila, bi zdaj... Oh, preveč sram jo je bilo, da bi mislila na to. Pol ure ji je bilo soljene, da se znajde, preden se je prikazal predmet njenega nemira, in še takrat ga je videla samo mimogrede s svojim starim prijateljem Strongom.

SMRT PLES'AVOSTI! "MORANA" PRAVO CUDO!

"MORANA" JE USAVRŠENA. ODPRAMI, PRILJAJ, EKEME, JAČI IN HRANI LASIŠČE. TAKOJ USTAVI IZPADANJE LAS. LASJE PORASTEJO TUDI NA PLESASTOM MESTU. CENA STAKLENICE DO POVZETJU DIN 40.- POŠTNA DIN 7.-
MODERNA KOZMETIKA - SPLIT -
"MORANA" DIPLOMIRANA V LONDONU S OF GRANDPRIX IN ZLATO KOLAJNO

Cene našim malim
oglasom so zmerne in
času primerne!

Humor

Poznavalec

Čopić je umetnik in slikar portretov. Njegova hiša stoji tik hiše njegovega prijatelja Bogatina. Neko jutro priteče Bogatin ves razburjen k Čopiću in vzklikne: »Premišli, nocoj so vlomili pri nas!«

»Križ božji! Ali so mnogo pokradli?«
»Precej denarja, mnogo srebrnine — in... ali ni čudno?« Sliko, ki si jo ti zame naslikal, so izrezali iz okvirja...
»O, to je pa sreča zame,« je navdušeno vzkliknil slikar, »reklama, da si boljše ne morem misliti!«
»...in odnesli okvir!« je končal Bogatin svoj stavek.

Zemljepisje

»No, gospa Kovačičeva, ali je vaš sin še zmerom v Ameriki?«
»Ne, Premislite, zdaj je nekje na Kitajskem!«
»Lej ga, lej, kje pa je?«
»Poslednje pismo mi je poslal iz Sing Singa!« (Sing Sing je največja ameriška kaznilnica.)

Predolgi mesec

Ravnatelj: »Ali shajate z vašo plačo?«
»S plačo že, z mesecem pa ne. Na koncu mi zmerom nekaj dni preveč hodi...«

Škotje se puntajo

V Aberdeenu, v središču škotske varčnosti, nameravajo znižati vozno na tramvaju. Vsi Aberdeenci so se kakor en mož postavili po robu, češ da bodo zdaj premalo prihranili, ako bodo peš hodili...

Samo prvič...

»Največja nevarnost v Indiji so kače strupenjače,« pripoveduje neki raziskovalec. »Človek ni varen pred njimi niti v hišah.«
»Joj, to je pa strašno,« de preplašeno vneta poslušalka. »Ako bi ušla takole zver, bi od strahu pri prici umrla.«
»Kaj še! Samo prvič,« jo je pomiril raziskovalec, »kasneje se človek temu privadi.«

Njegova slaba stran

»Vaš nečak je torej v Ameriki?« se zanima stari učitelj.
»Da, to se pravi: ne! Hotel je v Ameriko, pa mi je ondan pisal iz Južne Afrike!«
»Da, da!« zaskrbnjeno prikimajo učitelj, »zemljepis je bil zmerom njegova slaba stran!«

Dedek je bolan

Dedek mora piti zdravilo, pa mu nič ne tekne.
Petrek ga opazuje, kako se pači, ko pije grenko zdravilo.
»Zakaj pa moraš uživati tako grenke kapljice, dedek?«
»Zato, ker sem prej včasih preveč dobrih kapljic popil, otrok moj!«

Spozna se

»Mislim, da smo dobili obisk!«
»Kako pa to veš?«
»Pravkar sem slišal mamico, kako je očetu dejala, 'dragi moček!«

Na kolenih...

»Ti niti ne veš, kolikokrat so me na kolenih prosili, naj se poročim, preden si me ti zasnujubi!«
»Res? Kdo pa?«
»Moji starši!«

Iz otroških ust

Fantek v družinskem kopališču: »O, gospod Majer, kako dobro znate plavati! Moj očka je pa včeraj pravil, da se tako težko držite nad vodo...«

V gostilni

Gostje pri dveh mizah se pomenkujejo o športu, telovadbi, rekordih, itd. Kar izjavi čokat, mišičast gospod: »Naj mi kdo izmed vas pove kakšno dejanje, ki ga ne more sam narediti — jaz ga bom z lahkoto izvršil.«
Majhen, star možiček za sosednjo mizo meni plaho: »Oh, ljubi gospod, kako vam bom hvaležen — he morem namreč plačati svojega zapitka.«

Nevarna reč

Kadar bo prihodnjič prišel sodni intervjuelec, mu bom pa zobe pokazal!« se je repenčil gospod Dreta.
»Nikar, dragi možek, sicer ti že zobe zarubi!«

ARTIST BUX

VELIK ROMAN
IZ CIRKUŠKEGA
ŽIVLJENJA

Napisal Hans Possendorf

Za pravilne odgovore na vprašanja, nanašajoča se na razplet tega romana, razpisuje uredništvo „Družinskega tednika“ 12 denarnih nagrad v skupnem znesku 2500 din

9. nadaljevanje

Obrnila se je, da bi odšla.

Tedaj se je Bux domislil, da bi bilo dobro, ako vzame palico s seboj. Tukaj zunaj na tovarni postaji morda ob tej nočni uri ni preveč varno in spremiti mora vendar damo. Brž je še enkrat odklenil voz, se vrnil s palico in odšel s Fedo proti postajnemu izhodu.

Fedo je zdajci zazeblu in dejala je: »Rada bi popila nekaj toplega. Morda bo še kakšna kavarna odprta.«

V prvi ulici sta staknili majhno krčmo. Bila je tovarni postaji najbližnja in nekaj cirkuških vozničkov se je že tam krepčalo. Kave ni bilo več; zato sta se zadovoljila s pelinkovcem.

Ko sta Bux in Fedo že sedela za svojo malo mizo pri kozarcih krepčilne pijače, sta vstopila Jack Benson in vodja pri cirku angažiranec indijanske skupine. Indijanec je Buxa pozdravil; Benson se je pa delal, kakor da ga ni videl. Potlej je sedel z Indijancem k sosednji mizi in naskrivaj škilil po mladi tujki.

Zdajci je Američana spreletelo ko blisk po vseh udih: poleg Buxa je slonela ob stolu čudna palica rumene barve z debelim, z usnjem prevlečenim ročajem.

Benson se je moral obrniti v stran, da skrije svojo razburjenost. Potlej je še enkrat poškilil tja: Ni dvoma, to je tista palica, ki jo omenja poročilo o ameriškem procesu — tisto morilno orožje, ki je brez sledu izginilo, kakor je Bux sam trdil! In na svetlem svinjskem usnju so se poznali temni madeži — sledovi krvi!...

Minuto po Bensonovem odkritju je mladi par vstal in odšel iz krčme.

XI

Takoj po prihodu v Rim je odšel Benson na ameriški konzulat in se prijavil generalnemu konzulu.

»V kakšni zadevi bi radi govorili z njim?« je vprašal tajnik.

»Vam tega ne morem povedati; tajna stvar.«

»Gospod generalni konzul je na potovanju. Lahko vas pa javim njegovemu zastopniku.«

Po kratkem čakanju je sluga odpeljal Bensaona k nekemu mlajšemu gospodu. Ta je spoznal v njem takoj mulata in ga ni nič preveč prijazno vprašal po njegovih željah.

»Ameriški državljani sem. Tukaj le, prosim!« je dejal Benson in mu ponudil svoj potni list. »Pri nemškem cirku sem.«

Mladi Američan je pregledal legitimacijo in mu jo je vrnil: »V redu. Kaj bi radi? Ali ste v sporu z ravnateljstvom?«

»Ne, gre za mnogo važnejše stvari. Prosim, preberite to!« Benson je ponudil gospodu usodno številko »New-Orleans-Timesa« in pokazal s prstom na poročilo o razpravi.

»Ali moram vse to prebrati?«

»Da, prosim vas.«

Kar sedite ta čas! Z živčno naglico je preletel Američan časniško poročilo. Po malem je pa postal njegov obraz napet in naglica branja počasnejša.

Najmanj deset minut je minilo, preden je uradnik odložil časnik in dejal: »Nu torej, kaj mi imate povedati?«

»Ta klovn je zdaj pri nas v službi — ta gospod Willibald Buchsbaum. Imenuje se Vili Bux.«

»Kaj to nam mar? Saj je vendar oproščen, kakor tu piše.«

»Ze, toda njegovo izginulo palico sem odkril pri njem. Natanko takšna je, kakor jo opisuje poročilo, in na ročaju se poznajo madeži od krvi.«

»Ali ste o tem trdno prepričani?«

»Popolnoma! — Kakšno nagrado mi daste, ako vam prinesem palico?«

Uradnik je nekaj časa premišljal. Naposled je pa dejal: »To je vse zelo zanimivo, mister Benson, toda stvar ni tako preprosta, kakor se vam zdi. Paziti moramo, da ne

zagrešimo kakšne napake. — Pogovoril se bom o zadevi z gospodom generalnim konzulom in našim odvetnikom. Pridite, prosim, jutri ob tem času spet. Predvsem pa: živi duši o tem ničesar ne povejte! — Ali ste nemara kakšnemu artistu o tem že kaj pripovedovali?«

»Prav nikomur.«

»Prav. — Torej jutri na svidenje! Dotlej hvala za obvestilo.«

Ko se je Benson drugi dan spet vrnil, ga je sprejel sam generalni konzul.

»Poslušajte me, mister Benson,« je dejal stari gospod. »Vam se zdi zadeva mistra Buchsbauma mnogo lažja, kakor je. — Predvsem vam pa mi kot oblast ne moremo dati naročila, da palico ukradete in jo prinesete nam. In tudi če bi to storili na lastno pest, bi lahko gospod Buchsbaum še zmerom zanikal, da je palica njegova ali pa, da ste palico pri njem našli. — Morda ste celo sperti z njim? He? Generalni konzul je ošinil mulata z nezaupljivim pogledom.

»Ali ne morete dati njegovega voza preiskati po policiji in — če najdemo palico — ali ga ne morete dati aretirati?« je prežav vprašal Benson.

»Še zdaleč ne! Italijanska policija si ne bo hotela opeči prstov! Zgolj zaradi časniškega poročila se kaj takšnega ne da doseči. Tu bi morala že ameriška vlada po diplomatih prositi italijanske oblasti za aretacijo tega moža. In tudi potlej je dvomljivo, ali bi Italija ustregla prošnji, zakaj najdba palice še vendar ni dokončen dokaz, da je Buchsbaum morilec.«

»Torej boste pustili tiča kar tako pri miru?« je srdito in razočarano vprašal Benson.

»Ne, toda na delo moramo počasi in previdno. Dal vam bom nekega nameščenca generalnega konzulata, in vi boste poskusili temu gospodu pokazati palico, in sicer na tak način, da ne bo dvoma, da je palica last mistra Buchsbauma.«

»Ko je pa skoraj nikoli ne nosi.«

»To je stvar vaše spretnosti, kako boste to uredili, gospod Benson. Kar se takšnih nasvetov tiče, sem zelo previden.«

»No, in če se mi bo posrečilo, kaj se bo zgodilo potlej?«

»Predvsem jezik za zobe o tej zadevi! — Potlej bomo poročali o stvari v Ameriko in bomo morali počakati, kaj in kako bo vlada o tem ukrenila.«

»Medtem bodo minili že meseci.«

»Tu se ne da nič spremeniti.«

»Dotlej bo Buchsbaum že zdavnaj odšel iz Italije.«

»On je Nemec, kajne?«

»Da.«

»Ali se bo spet vrnil v Nemčijo?«

»Prej ali slej gotovo. Starše ima v Nemčiji, kakor so pravili.«

»V katerem kraju?«

»Tega ne vem. Skušal bom pa dognati.«

»Prav. Potlej bo morala naša vlada zaprositi Nemčijo za aretacijo, in če bo Nemčija prošnji ugodila, bo pač nemška policija prišla moža, kadar bo stopil na nemška tla. — Seznanil vas bom z gospodom, ki mu boste pokazali palico. Italijan je, vendar je že dolgo pri nas v službi in je popolnoma zanesljiv. Kakšnega izmed naših ameriških gospodov ne bi hotel zaplesti v to kočljivo zadevo. — Generalni konzul je stopil k telefonu: »Halo! Mister Valenzini naj pride takoj k meni!« —

Prihodnji večer je vtihotapil Jack Benson med predstavo gospoda Valenzinija skozi neka stranska vrata na cirkuško področje. Uro je bil prav posrečeno izbral: Bero in Bero sta se prav takrat vozila po visoko razpeti vrvi, in Bux, čigar velika točka je sledila njunemu nastopu, je že čakal s svojimi ži-

valmi v pripravišču. Artisti so bili skoraj vsi zaposleni s preoblečenjem ali so se pa šli »uniforme«. Priložnost je bila torej nad vse ugodna.

Previdno oziraje se okoli, je peljal Benson Italijana h klovnove mu stanovanjskemu vozu.

»Vidite, tu je z velikimi črkami napisano: 'Vili Bux'. Ako torej najdem palico v tem vozu in vam jo pokažem, potlej je jasno ko beli dan, da je Buxova last. Ali mar ne?«

Valenzini je prikimal. »Toda jaz že ne bom vdrl v tuj stanovanjski voz, zakaj če to že nič hujšega ni, je vsaj kaljenje hišnega miru. Ne bi se rad dal zapreti. — Sicer pa, kako boste prišli v voz?«

»Razbil mu bom okno.«

»Meni ni to nič mar, da veste!« »Nikar ne bodite tako strahopetni! Ko si boste palico natanko ogledali, jo bom spet položil na stari prostor. — Ako Bux ne bo ničesar od svojih stvari pogrešil, bo mislil, da je kdo po nesreči s kakšnim drogrom razbil okno. Kaj takšnega se vendar lahko pripeti.«

Ko je Benson stopil k vozu, je opazil, da se spredaj na vratih nekaj svetli. Skoraj bi bil od veselja kriknil: Ključ je tičal v ključavnici; torej si bo vlom lahko prihranil... Brž je smuknil v voz, hlastno je preiskal s svojo električno slepicko kuhinjo in stanovanjsko sobo in je potlej stopil še v spalnico, ki je bila hkratu Buxova garderoba.

Prav tisto minuto je dejal Bux v pripravišču Tomu: »Tom, ali sem dal tebi ključ od stanovanjskega voza?«

»Ne, mister Bux.«

»Strela z jasnega, pustil sem ga v naglici v ključavnici! Brž steci tja, zakleni in vtakni ključ v žep!«

Ko se je bosopeti Tom bližal vozu, so opazile njegove ostri oči v poltemi dve postavi, ki sta se mu po vedenju zdeli sumljivi. Zavil je v loku na desno in se je z druge strani vzdolž voza priplazil okoli. Pokukal je izza vogla: Korak v stran od njega sta stala Benson in neki tujec, ki je vrtel palico mistra Buxa med prsti — palico, ki jo je Tom prav natanko poznal.

»Le dobro si jo ogledajte!« je Benson opominjal Italijana, »dobro si jo vtisnite v spomin! Tu: težak železni ročaj, prevlečen s svinjskim usnjem, in na svetlem usnju so krvavi madeži, kajne?«

»Si, si, signore. I see it very well. — Sicuro!«

Z enim samim skokom je skočil črnc iz voza, zagrabil Italijana za prsi in mu iztrgal palico iz roke. Benson je pri prici izginil, kakor bi ga bila zemlja požrla.

Tom se dalje ni zmenil zanj. Saj ga je bil spoznal, in to je bilo dovolj. Ne da bi tujea kaj vprašal, ga je prijel za vrat mrmraje predse: »Go on, my boy! Go on!« In Tom je suval gospoda Valenzinija z izdatnimi brcami pred seboj proti pripravišču.

»Tom, človek božji! Kaj je pa to? Odkod imaš pa mojo palico?« je vprašal Bux začudeno, ko je črnc privlekel tuja.

S hlastnimi besedami je povedal Tom o svoji dogodivščini, medtem so pa oči gospoda Valenzinija z izrazom bojazni in radovednosti boljčale v klovna. Iz takšne bližine ni bil Italijan še nikoli videl tako groteskne maske.

»Kdo ste?« ga je nadrl Bux. In ker tujec ni odgovoril, mu je prisilil par krepkih zausnic. »Ali boš odgovoril, nepridiprav?« Bux je

»Skoraj vsi artisti morajo pred svojo točko in po njej stati v špalirju, oblečeni v zlatoobrobijene uniforme, ob vhodu v manež.«
»Da, da, gospod!« (ital.) »Prav dobro vidim.« (angl.) »Nedvomno!« (ital.)
»Ven, dečko! Ven!« (angl.)

znova zamahnil, in sinječno našminkana usta so se mu od besa spčila.

»Z ameriškega generalnega konzulata sem!« je zavikal Valenzini, brččas z upanjem, da bo Bux zaradi tega mileje ravnal z njim.

»Odkod poznate Bensaona?«

Spet je moral s par zausnicami prisiliti gospoda Valenzinija do odgovora: »Z ameriškega generalnega konzulata.«

»Kaj ste nameravali s palico?«

»Samo... samo ogledal... naj bi si jo bil.«

»Aha!« — Zdajci se je Buxu posvetilo. »No, potlej si jo pa le pošteno ogledaj!« Bux se je obrnil k Tomu, ki je držal palico še zmerom v rokah. Ko se je spet ozrl k Valenziniju, je ravno še utegnil videti, kako se je med plahotami skrla neka glava. Spoznal je bil Bensaona.

»Tega tiča mi drži, Tom!« je ukazal Bux in z nekaj skoki je bil že na prostem. Čez nekaj trenutkov se je vrnil z Bensonom.

»Le pridi, le pridi, prijateljček!« Bux je vlekel Američana do Italijana, prijel je z vsako roko drugęga za tilnik in dejal: »Tom, drži jima palico pod nos! — Tako, zdaj si pa kar natanko ogledajta to reč, nepridiprava umazana! Povohtajta malo!« Treščil je obe glavi ob ročaj palice. Zdelo se je kakor prava klovnska šala v maneži.

Tedaj se je Bensonu vendarle posrečilo, da se je iztrgal. Potegnil je dolgo cowbojsko pistolo izza pasu in jo nameril klovna v obraz. Bux mu jo je izbil iz roke, še preden je utegnil potegniti za petelina. — Orožje je bilo sicer nabito samo s strašilnimi naboji, toda tudi navaden zamašek bi iz take bližine ne bil ravno prijeten.

Benson je skočil nazaj in je hotel v svojem besu pograbit drugo pistolo. Tedaj se je zgodilo nekaj nepričakovanega: Brama, ki je z vidno razburjenostjo zasledoval preprij, je koj razumel, da se je lotil Benson njegovega gospodarja; zato je zdajci zamahnil s svojim dolgim rilcem proti Američanu, da bi ga zagrabil. Dakje je njegovo namero še v poslednjem trenutku preprečil. Če bi ne bil Indijec stal slučajno na isti strani slona kakor Benson, bi bila Američanu huda predla; brččas bi bil odletel v velikem loku v kakšen kot med zabojce.

Bensonov bes se pa tudi zaradi tega dogodka ni ohladil. Pravkar je hotel že v tretje napasti Buxa. Toda zdajci so vsi kakor okameneli obstali: Bux, Benson, Valenzini, Tom in Dakje.

Strahoten krik se je zasilil iz arene prav do pripravišča: en sam krik strahu iz tisočev grl.

Bux je stekel k jahalnemu hodniku.

Nekaj artistov je šinilo mimo njega: »Nosilnice! Brž, brž! — Bero in Bero sta strmoglavila v areno!«

Bux je hotel steči v areno, da bi pomagal, toda višji režiser Rupert mu je zastavil pot: »Človek božji, kam pa hočete? Pred svojo točko pač ne morete takšen v manež!«

Bux se je hotel Rupertija otrestiti, tedaj je pa že priskočil Friedenthal višjemu režiserju na pomoč. Prijel je Buxa za drugo roko: »Tak počakaj vendar, Bux! Dva zdravnik iz občinstva sta že v maneži! Saj boš lahko Berndtova pozneje pregledal — tukajle v pripravišču!«

Prav tedaj sta pritekla dva moža z nosilnico mimo.

»Ne delajte zmede!« je miril Rupert in je skušal znova zadržati Buxa. »Pri nas ste angažirani za klovna in ne za zdravnik. Vrnite se k svojim živalim! Vaša točka je vendar že na vrsti!«

Rupertiju ni bilo lahko, ko je moral tako ostro nastopiti. Toda kot višjemu režiserju mu je bila dolžnost, da po vsaki ceni skrbi za brezhibno izvršitev programa. In če se sto artistov ponesreči, če besnita grom in strela, če vihar streho šotora dvigne, če se utrga oblak in poplavi vso areno, če levi raztrgajo krotilca na kose, če sloni in konji zbežljajo: predstava se mora vršiti, zakaj sleherni zastoj bi lahko povzročil paniko in bi spravil na tisoče ljudi v nevarnost. Saj človek vendar ni »privatnik«, temveč uslužbenec v cirku. In v cirku velja načelo kakor v vojni: Naprej, marš, marš! Kdor pade — pade.

Dalje prihodnje

Ko da bi se norec delala!

»Gospod Meneč, hišnik pravi, da mora vodo zapreti in da si je natočite, kolikor je potrebujete.«

(»Passing Show«)

SINGER, PFAFF

šivalni stroji, malo rabljeni, kakor novi, najugodnejše kupite pri »PROMET« nasproti Križanske cerkve

Novela „Družinskega tednika“

Zmaga

Napisal Eugen Heltai

Torek

...Niti v ogledalo mi ni treba pogledati. Kadar se začne žena starati, spozna to po vedenju sobarice in po vedenju svojega moža. Sobarica je več ne oblači s tolikšno skrbnostjo kakor prej — in nekam nestrpana in neusmiljena se zdi, kakor da bi hotela reči: »Zate je tudi tako dobro in prav, še preveč morda! Moja pa... oh, bolje bi bilo, da molčim. Namesto da bi svojo ženo, ki mu je žrtvovala svojo mladost in lepoto in svojo svežost, obdajal s čedalje večjo ljubeznivostjo, namesto da bi jo opazoval s prav takšno pobožnostjo, s kakršno si ogleduješ stare razvaline — ji tako rekoč zmerom na tihem brusi v obraz: »Nič več nisi mlada, nič več lepa, nič več sveža, prav nič mi nisi več všeč! Edino dobro, da se še mož in sobarica ne zdržita, da bi se skupaj norčevala iz vernice žene.«

Ne vem, ali se znajo druge žene vzdrževati v staranje? Jaz se nisem mogla sprijazniti. Ko sem opazila v očesnih kotih prve gubice, sem bila vsa osupla in besna na usodo in na življenje. Morda, ako bi imela otroke, morda bi potlej laže razumela, da je naša usoda, da venemo in ovenemo ter tako napravimo prostora prihajajoči generaciji, ki v njej živimo dalje, ki v njej ostanemo še dalje mlade. Toda tako, ko ni nobenih potomcev, ko mi materinstvo ni zapisalo staranja, ko zdaj najbolj hrepenim po življenju in se najbolj oklepam prednosti, ki jih dajejo ženi mladost in lepota... se vprašujem, s kakšno pravico mi ugrablja čas moje mladosti, svežosti mojih ustnic, svet mojih oči in barvo mojih las. In kako si drzne jemati vse to, ne da bi mi v zameno dajal kaj drugega? Kako si upa odvrčati ljubezen mojega moža, pa me zato ne odškoduje z otroško ljubeznijo? Krivica je to!

Toda borim se zoper staranje. Ne morda z zunanjimi sredstvi, temveč z duševnimi. Najprej sem odpovedala sobarici. Njena naslednica ne ve, da sem bila kdaj mlajša. Potlej je prišel pa težji del: moj mož! Odpustljivo in nedolžno samoljubje je, če hoče ostati žena samo za svojo sobarico in za svojega moža mlada! Za tiste ljudi, ki so zmerom okoli nje, toda prav to je težavno.

Da, če bi lahko svojemu možu prav tako odpovedala kakor sobarici, če bi ga lahko prav tako odslovila in bi si v zameno zanj lahko poiskala drugega, takega, ki ne ve, da sem bila nekoč mlajša! Toda to je nemogoče, že zaradi tega ne, ker ljubim svojega Viktorja celo bolj kakor svojo mladost. Spet si ga bom priborila in mu bom dokazala, da je lepček — in da sem mu za vendar še lepa in poželjena vredna in da bom taka tudi ostala, dokler se mi bo ljubilo...

Toda ali je mar vredno, da se borim za ljubezen človeka, ki mu že trebih rase in pleša cvete?

Vsakikrat kadar pogledam v ogledalo in resno presojam, koliko mladosti in svežosti sem izgubila, se zmerom polotolim z ugotovitvijo, da je izguba prav malenkostna. Če bi hotela svojega moža varati, bi samo mignila s prstom in koj bi mi ležali moževi prijatelji pred nogami; saj jih je še današnji dan polovica od njih zaljubljenih vame. Zakaj se torej toliko tremsem ravno za ljubezen tega enega človeka?

Če sem mu že ostala toliko let zvesta, ali naj ga mar zdaj varam? In zakaj naj bi to storila, ko mi je pa toliko do njegove ljubezni?

O, da bi se le mogla nečesa domisliti!

Sreda

Večkrat ostajam zdoma. Moj mož je bil danes zelo presenečen, ko je zvedel, da me ni bilo ves popoldan doma. Sobarica mu je povedala, da me tudi že včeraj ni bilo doma. Zamislil se je... Kam le odhaja, ko je za prej po nobeni ceni ni bilo spraviti iz hiše!

»Bila sem pri mami,« sem dejala možu, ko sem tik pred večerjo prišla domov.

To ga je zelo iznenadilo, pomirilo ga pa ni. Pretel dan se mu ni več zdelo nič posebnega, ko že spet nisem bila doma, ker tudi njega ni bilo do-

ma, in je v stanovanju takole res strašno pusto in dolgočasno. Toda kam hodim, kaj delam, to mu še zmerom ni mar. Niti v sanjah mu ne pride na um, da bi bil ljubosumen — in prav na ta temelj sem bila postavila svoj bojni načrt. No kajpak, na tako staro ženo ni vredno biti ljubosumen! Po petnajstletnem zakonu! Tudi meni se je zdela stvar smešna. Bila sem pa trdoglava ko mla, in zato bi ne bila po nobeni ceni vrgla puške v koruzo. Ali se bom osramotila do skrajnosti — ali bom pa zmagala!

Četrtek

Ker je bilo to dosedanje sredstvo prešibko, sem si morala izbrati učinkovitejšo.

Kadar sem bila z možem skupaj, sem se delala raztreseno in zasanjano; včasih sem se kar na lepem zdrnila ali sem pa globoko zavzdihnila. Viktor si vsega tega ni mogel pojasniti, priznati pa moram, da menda sploh ni skušal razumeti skrivnostno viro v moji notranjosti; še mar mu ni bilo tega! Tako je pač bilo — in življal se je v to, kakor na primer v ustvarjanje sveta.

Zvečer, ko je z angeljskim mirom prebiral časnik, sem se delala, kakor da bi globoko spala, pa sem začela v spanju govoriti:

»Oh, Ivan... Ivan!«

Nalašč sem si izbrala to nepesniško ime! Moj mož je odločil časnik; opazila sem to skozi priprte veke. Začel me je opazovati.

»Ivan!« sem šepetaje ponovila.

Opazila sem, da je ta strup deloval. Moj mož je jezno utrlil luč, zamrmral je nekaj v brado, si potegnil odejo čez ušesa in je skušal zaspati. Pa se mu dolgo ni posrečilo; dolgo se je še buden premetaval po postelji. Zariti sem morala svoj obraz v glagavnik, da se nisem na glas zasmejala.

Petek

Pri zajtrku me je Viktor s čudnim nemirnom opazoval. Videla sem, kako je svoje ustnice zmerom znova vihal v vprašanje in kako ga je skrivnostni »Ivan« vsega prežal. Sedela sem za mizo s pobešenim pogledom, v zadregi sem se zazrla, včasih vanj, toda tudi takrat samo tako, kakor da bi se bala, da bi česa važnega ali strašnega ne izdala...

Viktor je snedel pač že desetkrat svoje vprašanje, medtem pa je neprestano opazoval moj obraz in mojo postavo. Bržčas je razmišljal, ali sem za zakonolom še dovolj mlada? Ali bi utegnila biti še drugim možkim všeč in ali bi jih lahko še oamnila? Pa ni mogel ugotoviti, ali sam slabo vidi, ali drugi? Zakaj zdela sem se mu še zmerom stara. To sem izprevidela, ko se je napovedal nasmehnil in me ni nič vprašal zastran Ivana.

No, le počakaj!

V petek zvečer

Danes sem se namenila, da jo zagodem Viktorju. Večerja se je že zdavnaj ohladila, pa me še zmerom ni bilo domov. Ko sem naposled vendar prišla, se je moj mož sprehajal po sobi z velikimi koraki gor in dol.

»Malo sem se zakasnila,« sem dejala s prisiljeno ravnodušnostjo. »Bila sem pri mami.«

»Pri mami? Mama je pravkar odšla od nas! Do zdaj je nate čakala.«

Viktor me je ogledoval z ledenim in strogim pogledom, jaz sem se pa vsa blede umikala. Klobuk sem si poveznila nalašč postrani na glavo, lase sem si sama razmršila. Vse to je bilo tako zgovorno in tako šemasto, da bi pameten človek gotovo ne šel na limanico. Moj mož se je pa kakor tiger zagugal name, zagrabil me je za roko in mi besno pogledal v oči.

»Nesrečnica! Priznaj... od ljubčka prihajaš...«

»Joj,« sem s prisiljenim glasom dejala.

»Nikar mi ne laži... Vse vem!«

»Tak, Viktor, v mojih letih...«

»Toliko večji je tvoj greh...«

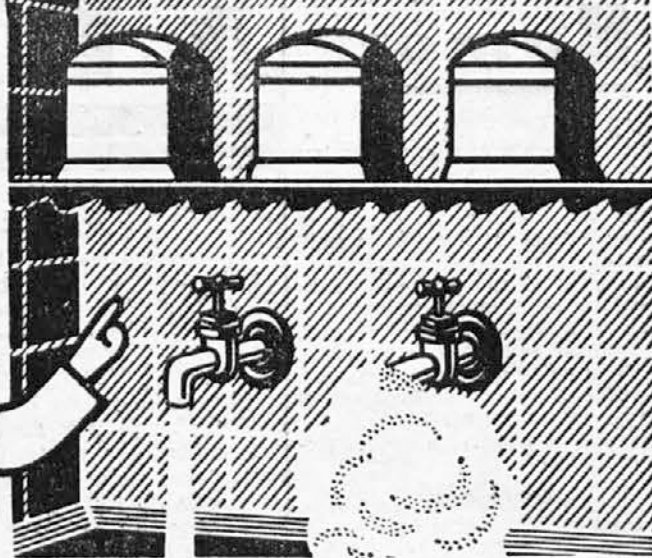
»Prisežem ti, da sem nedolžna...«

»Lažeš... Izdala si se... Ivan mu je imele«

Takrat pa že nisem mogla več zadržati smeha. Tako prisrčno sem se nasmejala, da so mi solze zalile oči. Moj mož me je ves poparjen opazoval, potlej se je pa pogladil po čelu, kakor da bi razumel komedijo. Naposled me je prižehl nase in me strastno in dolgo poljubil. Enkrat, dvakrat, trikrat...

Zmagala sem!

Vsem nevarnostim kljubuje samo koža...

...ki sem jo jaz utrdila...

Nič več ne more slabo vplivati na kožo, ki jo je utrdila NIVEA. Kajti Nivea vsebuje Eucerit, ojačevalno sredstvo za kožo, ki prodre globoko v kožo in ji daje tako rekoč novo življenje. S pomočjo kreme Nivea boste imeli nežno in belo kožo tudi kljub najtežjim domačim opravilom.

Radio Ljubljana od 29. apr. — 5. maja 1937

ČETRTEK, 29. APRILA

12.00: Zvoki z ruskih poljan (plošče) ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Naša pesem, naša godba (plošče) ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Radijski orkester ■ 18.40: Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarič) ■ 19.30: Nac. ura: Predavanje Min. za telesno vzgojo naroda ■ 19.50: Zabavni kotiček ■ 20.00: Koncert suit (Radijski orkester) ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Parma: Ksenija, opera v enem dejanju (plošče) ■ Konec ob 23. uri.

PETEK, 30. APRILA

11.00: Po Mirenski dolini, reportaža (M. Tratar) ■ 12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Veseli zvoki (Radijski orkester) ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Delavska družina (Hafner) ■ 18.20: Spevi iz francoskih oper (plošče) ■ 18.40: Francoščina (dr. Leben) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Zrebanje in razdelitev nagrad velike Pavlovice pratike ■ 20.30: Domači zvoki ■ 21.10: Citre (plošče) ■ 21.20: Radijski orkester ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.30: Angleške plošče ■ Konec ob 23. uri.

SOBOTA, 1. MAJA

12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Plošče ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Pogovori s poslušalci ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Zrebanje in razdelitev nagrad velike Pavlovice pratike ■ 20.30: Domači zvoki ■ 21.10: Citre (plošče) ■ 21.20: Radijski orkester ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.30: Angleške plošče ■ Konec ob 23. uri.

MALI OGLASI

Male oglase socialnega značaja računamo po 25 par za besedo, trgovske in podobne pa po 50 par za besedo. Prekliti in trgovsko-obrtniški oglasi, ki nimajo prodajnega značaja, stanejo po 1 Din za besedo. — Za vsak mali oglas je treba še posebej plačati davek v znesku 150 Din. Kdor želi odgovor, dostavo po pošti ali če ima oglas šifro, mora doplačati še 3 Din. — Mali oglasi se plačajo vedno vnaprej, in sicer po poštini nakaznici, po poštini položnici na ček, račun »Družinski tednik« uprava, Ljubljana 15.393, ali pa v znakah obremen z naročilom.

Dopisovanje

Vsaka beseda 1 Din. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

MLADA GOSPA prijetne zunanosti, seriozna želi spoznati primerne gospoda v svrhu razvedrila. Ponudbe pod šifro: »Marcela«.

DEKLE STARA 31 LET z 17.000 Din gotovine in čiste preteklosti želi poročiti obrtnika ali gospoda v stalni službi. Ponudbe pod: »Dobra gospodinja«.

GOSPODIČNA 24 let stara, krasna brinetka iz okraja Celje, s potrebno opremo in doto Din 100.000 se želi omožiti. Informacije daje po nakazilu Din 10 — v poštini znakah »Jugotoka«, Zagreb, Ilica 31.

GOSPODIČNA 28 let stara, krasna črnka iz okraja Brežice, s posestvom vrednim Din 500.000 se želi omožiti. Informacije daje po nakazilu Din 10 — v poštini znakah »Jugotoka«, Zagreb, Ilica 31.

KMEČKO DEKLE iz okraja Brežice, 25 let staro, dote v gotovini Din 200.000 se želi omožiti. Informacije daje po nakazilu Din 10 — v poštini znakah »Jugotoka«, Zagreb, Ilica 31.

TRGOVEC 35 let lastnik prometne trgovine v lastni hiši vredni Din 500.000 — se želi oženiti. Informacije daje po nakazilu Din 10 — v poštini znakah »Jugotoka«, Zagreb, Ilica 31.

AMERIKANEC 40 let, z imetkom od Din 1.500.000 oženil bi Slovenko katere bi takoj odpotovala v Ameriko. Informacije daje po nakazilu Din 10 — v poštini znakah »Jugotoka«, Zagreb, Ilica 31.

DRŽAVNI URADNIK 32 let, mesečni dohodek Din 2.500 — Marijborčan, kateri ima tudi gotovino, želi oženiti se. Informacije daje po nakazilu Din 10 — v poštini znakah »Jugotoka«, Zagreb, Ilica 31.

ŽENITE SE SREČNO in bogato samo potom našega zavoda, kateri ima največjo izbiro iz cele države raznih ženidbenih kandidatkin s doto do Din 2.000.000, ter raznih hišnih po-

obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Pregled sporeda ■ 20.00: O zunanji politiki (dr. Kuhar) ■ 20.30: Pratlka za veliki traven ali mesec maj ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Za vesel konec (Radijski orkester) ■ Konec ob 23. uri.

NEDELJA, 2. MAJA

8.00: Telovadba ■ 8.15: Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve: Salner: Kviku srca ■ 8.45: Verski govor (p. dr. Roman Tominec) ■ 9.00: Čas, poročila, spored ■ 9.15: Balalajke (plošče) ■ 9.30: Koncert delavske godbe »Zarja« ■ 10.00: Otvoritev protituberkuloznega tedna (nagovor bana g. dr. M. Natlačen in župana g. dr. J. Adlešiča) ■ 10.30: Koncert delavske godbe »Zarja« ■ 11.00: Plošče ■ 11.30: Otroška ura (Manica Komanova) ■ 13.00: Saksafon (plošče) ■ 12.15: Pevski sekstet ■ 13.00: Čas, vreme, spored, obvestila ■ 13.15: Radijski orkester (po željah) (oddaja prekinjena od 14.—16. ure) ■ 16.00: Plošče ■ 17.00: Najnevarnejše bolezni krompirja (Ing. Mikuš) ■ 17.30: Originalna švicarska godba ■ 18.45: Fox na fox (plošče) ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Smarnice ■ 20.15: Slovenska Marijina božja pota (zvočna slika, napisal Niko Kuret) ■ 20.45: Koncert. Sodelujeta g. Julij Betetto in Radijski orkester ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Lahka glasba ■ Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK, 3. MAJA

12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.15: Plošče ■ 14.00: Vreme, borza ■ 18.00: Zdravniška ura (dr. Matko) ■ 18.20: Donski kozak pojo (plošče) ■

sestnikov, veleposrednikov, advokatov, profesorjev, inženjerjev, ekonomov, knežkih fantov, železničarjev, žandarjev, stražarjev in vseh vrst uradnikov, kateri se želijo takoj oženiti. Informacije dajemo po nakazilu Din 10 — v poštini znakah »Jugotoka«, Zagreb, Ilica 31.

Stanovanje

Vsaka beseda 25 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

MALO HIŠICO eno-družinsko (kuhinja, soba in kabineta) z vrtem v neposredni bližini Ljubljane vzame v najem mlad zakonski par brez otrok. Ponudbe prosim na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Mira stranka«.

Predam

70 — DINARJEV NA DAN lahko vsak zasluži s prodajanjem novih predmetov, ki so vsakemu potrebni. Posilite znakmo za odgovor: J. Batič, Ljubljana I.

ZASTONJ knjižica zdravilnih rastlin! Zdravilne čaje pravilno izbrati in pripraviti je najlažje, pa bode vedno pomagali. Priložite 3 znakmi po 150 ra stroške. Milan Vrabčič, Ptuj 33.

Proti malokrvnosti.

bledici, slabosti in pomanjkanju teka je

»FERRODOVIM«

preizkušena in priporočljiva zdravilna specialiteta. »FERRODOVIM« je prijetno sladko zdravilo,

zlasti za slabotne in v rasti zastale otroke, posebno za otroke, ki ne jedo radi.

»FERRODOVIM« je zdravilo za ženske, katere po porodu oslabijo vsled izgube krvi in za one, katere vsled malokrvnosti izgubijo svoje mesečno perilo.

Za dober uspeh zadostujejo 2 do 3 steklenice.

»FERRODOVIM« razpoložila po povzetju: Mr. ph. A. M. KUŠČIČ, lekarnar, MOSTAR, Primor. banovina. Poštni predal 30 d. Cena 1 steklenice Din 40 — 3 steklenice Din 100 — franko. Objava se v vseh lekarnah. Oglas reg. pod S. Br. 6682/3-2

NOVOSTI
lepe vzorce
za pumparice, športne obleke
nudi ceneno
Presker
Sv. Petra cesta števil. 14POZOR
GOSPODINJE!

Najceneje
ste postreženi s
KURIVOM
pri trvdki

RUDOLF VELEPIČ

trgovina s kurivom
LJUBLJANA VII.
Sv. Jerneja cesta 25

TELEFON 2708

P prvi poskus

stalni odjem

Z
„DURLIN“

lakom si vsakdo lahko sam prenovi svoje pohištvo, bicikelj itd. — Za kuhinjsko opremo Din 68, za dva bicikla Din 12. Dobite ga z navodilom vred le pri trvdki

R. HAFNER, Ljubljana

Miklošičeva c. 36 ali Celovška c. 61

Telefon 35-65

KNJIŽNA ZALOŽBA

HRAM

izda v svojem letošnjem programu 1937/38 šest obširnih del v prevodih naših najboljših prevajalcev: Otona Župančiča, Vladimira Levstika in drugih, izbranih iz svetovne literature, trajne umetniške vrednosti.

Vsaka knjiga v lepi opremi bo obsegala 300—400 in tudi več strani. Plačljivo v dvanajstih mesečnih obrokih, v polusne vezane knjige din 33 — mesečno, v celo platno vezane knjige din 25 — mesečno.

Vsak naročnik, ki se naroči na naš letošnji program, dobi kot nagrado še eno v celo platno vezano knjižico, izdano pri naši založbi izven rednih programov. Več v prospektu.

Zahtevajte prospekt — katerega Vam pošljemo brezplačno!

ZALOŽBA HRAM, LJUBLJANA, FLORIJSKA ULICA 14